31991Q0704(02)

Regulamentul de procedură al Curții de Justiție

Prezenta ediție conține:

Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 19 iunie 1991 (JO L 176, 4.7.1991, p. 7 și JO L 383, 29.12.1992 - rectificări),

cu modificările rezultate din următoarele acte:

1. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 21 februarie 1995 (JO L 44, 28.2.1995, p. 61);

2. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 11 martie 1997 (JO L 103, 19.4.1997, p. 1 și JO L 351, 23.12.1997, p. 72, rectificări);

3. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 16 mai 2000 (JO L 122, 24.5.2000, p. 43);

4. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 28 noiembrie 2000 (JO L 322, 19.12.2000, p. 1);

5. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 3 aprilie 2001 (JO L 119, 27.4.2001, p. 1);

6. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 17 septembrie 2002 (JO L 272, 10.10.2002, p. 24 și JO L 281, 19.10.2002, p. 24, rectificări);

7. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 8 aprilie 2003 (JO L 147, 14.6.2003, p. 17);

8. Decizia modificată din 10 iunie 2003 privind sărbătorile legale anexată Regulamentului de procedură (JO L 172, 10 iulie 2003, p. 12);

9. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 19 aprilie 2004 (JO L 132, 29.4.2004, p. 2);

10. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 20 aprilie 2004 (JO L 127, 29.4.2004, p. 107);

11. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 12 iulie 2005 (JO L 203, 4.8.2005, p. 19);

12. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 18 octombrie 2005 (JO L 288, 29.10.2005, p. 51);

13. modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene din 18 decembrie 2006 (JO L 386, 29.12.2006, p. 44).

Prezenta ediție nu are valoare juridică. De aceea, considerentele au fost omise.

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ AL CURȚII DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE DIN 19 IUNIE 1991 [1]

CUPRINS

		Pagina
Dispoziție preliminară (articolul 1)		32
Titlul I	**– Organizarea Curții**	32
Capitolul 1	– Judecătorii și avocații generali (articolele 2-6)	33
Capitolul 2	– Președinția Curții și constituirea camerelor (articolele 7-11)	34
Capitolul 2a	– Completele de judecată (articolele 11a-11e)	34
Capitolul 3	– Grefa	35
Secțiunea 1	– Grefierul și grefierii adjuncți (articolele 12-19)	35
Secțiunea 2	– Serviciile Curții (articolele 20-23)	36
Capitolul 4	– Raportorii adjuncți (articolul 24)	36
Capitolul 5	– Funcționarea Curții (articolele 25-28)	36
Capitolul 6	– Regimul lingvistic (articolele 29-31)	37
Capitolul 7	– Drepturile și obligațiile agenților, consilierilor și avocaților (articolele 32-36)	38
Titlul II	**– Procedura**	39
Capitolul 1	– Procedura scrisă (articolele 37-43)	39
Capitolul 1a	– Raportul preliminar și repartizarea cauzelor între completele de judecată (articolele 44-44a)	40
Capitolul 2	– Cercetarea judecătorească și măsurile preparatorii	41
Secțiunea 1	– Activitățile de cercetare judecătorească (articolele 45-46)	41
Secțiunea 2	– Citarea și audierea martorilor și experților (articolele 47-53)	41
Secțiunea 3	– Terminarea cercetării judecătorești (articolul 54)	42
Secțiunea 4	– Măsurile preparatorii (articolul 54a)	42
Capitolul 3	– Procedura orală (articolele 55-62)	43
Capitolul 3a	– Procedurile accelerate (articolul 62a)	43
Capitolul 4	– Hotărârile (articolele 63-68)	43
Capitolul 5	– Cheltuielile de judecată (articolele 69-75)	44
Capitolul 6	– Asistența judiciară gratuită (articolul 76)	45
Capitolul 7	– Desistarea (articolele 77-78)	45
Capitolul 8	– Comunicările (articolul 79)	46
Capitolul 9	– Termenele (articolele 80-82)	46
Capitolul 10	– Suspendarea procedurilor (articolul 82a)	46
Titlul III	**– Procedurile speciale**	47
Capitolul 1	– Suspendarea și alte măsuri provizorii (articolele 83-90)	47
Capitolul 2	– Incidentele de procedură (articolele 91-92)	48

[1] JO L 176 din 4.7.1991, p. 7, cu rectificare în JO L 383 din 29.12.1992, p. 117, cu modificările din 21 februarie 1995 (publicate în JO L 44, 28.2.1995, p. 61), din 11 martie 1997 (publicate în JO L 103, 19.4.1997, p. 1, cu rectificare în JO L 351, 23.12.1997, p. 72), din 16 mai 2000 (publicate în JO L 122, 24.5.2000, p. 43), din 28 noiembrie 2000 (publicate în JO L 322, 19.12.2000, p. 1), din 3 aprilie 2001 (publicate în JO L 119, 27.4.2001, p. 1), din 17 septembrie 2002 (publicate în JO L 272 din 10.10.2002, p. 24, cu rectificare în JO L 281, 19.10.2002, p. 24), din 8 aprilie 2003 (publicate în JO L 147, 14.6.2003, p. 17) și, pentru anexa regulamentului, Decizia Curții din 10 iunie 2003 (publicată în JO L 172, 10.7.2003, p. 12), din 19 aprilie 2004 (publicate în JO L 132, 29.4.2004, p. 2), din 20 aprilie 2004 (publicate în JO L 127, 29.4.2004, p. 107), din 12 iulie 2005 (publicate în JO L 203, 4.8.2005, p. 19), din 18 octombrie 2005 (JO L 288, 29.10.2005, p. 51) și din 18 decembrie 2006 (publicate în JO L 386, 29.12.2006, p. 44).

Capitolul 3 – Intervenția (articolul 93) 48
Capitolul 4 – Cauzele judecate în lipsă și opoziția (articolul 94) 49
Capitolul 5 – (articolele 95-96 abrogate) 49
Capitolul 6 – Căile extraordinare de atac 49
Secțiunea 1 – Terța opoziție (articolul 97) 49
Secțiunea 2 – Revizuirea (articolele 98-100) 50
Capitolul 7 – Căile de atac împotriva deciziilor comitetului de arbitraj (articolul 101) 50
Capitolul 8 – Interpretarea hotărârilor (articolul 102) 50
Capitolul 9 – Procedura întrebărilor preliminare și alte proceduri în materie de interpretare (articolele 103-104a) 51
Capitolul 10 – Procedurile speciale prevăzute de articolele 103-105 din Tratatul CEEA (articolele 105-106) 52
Capitolul 11 – Avizele (articolele 107-108) (articolul 109 abrogat) 52
Capitolul 12 – Cererile în interpretare prevăzute de articolul 68 din Tratatul CE (articolul 109a)... 52
Capitolul 13 – Soluționarea diferendelor menționate de articolul 35 din Tratatul privind Uniunea Europeană (articolul 109b) 52
Titlul IV – Recursurile împotriva deciziilor Tribunalului de Primă Instanță (articolele 110-123) 53
Titlul V – Procedurile prevăzute de Acordul privind SEE (articolele 123a-123b) 54
Dispoziții finale (articolele 124-127) 55
Anexă – Decizia privind zilele de sărbătoare legală 56

DISPOZIȚIE PRELIMINARĂ

Articolul 1

În prezentul regulament:

— Tratatul privind Uniunea Europeană este denumit „Tratatul privind Uniunea”;

— Tratatul de instituire a Comunității Europene este denumit „Tratatul CE”;

— Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice este denumit „Tratatul CEEA”;

— Protocolul privind Statutul Curții de Justiție este denumit „Statut”;

— Acordul privind Spațiul Economic European este denumit „Acordul privind SEE”.

În sensul prezentului regulament:

— termenul „instituții” desemnează instituțiile Comunităților și organismele înființate prin tratate sau printr-un act adoptat pentru punerea acestora în aplicare și care pot fi părți în fața Curții;

— termenul „Autoritatea de supraveghere a AELS” desemnează autoritatea de supraveghere prevăzută de Acordul privind SEE.

TITLUL I

ORGANIZAREA CURȚII

Capitolul 1

JUDECĂTORII ȘI AVOCAȚII GENERALI

Articolul 2

Mandatul unui judecător începe de la data stabilită în acest sens în actul de numire. În cazul în care data nu este stabilită în actul de numire, mandatul începe de la data acestui act.

Articolul 3

(1) Înainte de a intra în funcție, în prima ședință publică a Curții la care asistă după numirea lor, judecătorii depun următorul jurământ:

„Jur să îmi exercit funcția cu deplină imparțialitate și potrivit conștiinței; jur să nu divulg nimic din secretul deliberărilor”.

(2) Imediat după depunerea jurământului, judecătorii semnează o declarație prin care își iau angajamentul solemn de a respecta, pe durata funcției lor și după încetarea acesteia, obligațiile care decurg din această funcție, în special îndatoririle de a da dovadă de onestitate și de discreție în acceptarea anumitor poziții sau avantaje după încetarea funcției lor.

Articolul 4

Atunci când Curtea este chemată să decidă dacă un judecător nu mai corespunde condițiilor cerute sau dacă acesta nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale, președintele îl invită pe judecătorul în cauză să se prezinte în camera de consiliu pentru a-și prezenta observațiile, fără participarea grefierului.

Articolul 5

Prevederile articolelor 2, 3 și 4 din prezentul regulament se aplică și avocaților generali.

Articolul 6

Rangul judecătorilor și al avocaților generali se determină, fară distincție, în raport cu vechimea în funcție.

La vechime egală în funcție, vârsta determină rangul.

Judecătorii și avocații generali care își încheie mandatul și care sunt numiți din nou își păstrează rangul anterior.

Capitolul 2

PREȘEDINȚIA CURȚII ȘI CONSTITUIREA CAMERELOR

Articolul 7

(1) Imediat după înlocuirea parțială prevăzută la articolele 223 din Tratatul CE și 139 din Tratatul CEEA, judecătorii aleg dintre ei pe președintele Curții, pentru o perioadă de trei ani.

(2) În cazul în care mandatul președintelui Curții încetează înainte de expirarea termenului stabilit, se procedează la înlocuirea acestuia pentru perioada rămasă.

(3) În cadrul alegerilor prevăzute de prezentul articol, votul este secret. Este ales judecătorul care obține majoritatea absolută. În cazul în care niciunul dintre judecători nu obține majoritatea absolută a voturilor, se organizează un al doilea tur de scrutin și este ales judecătorul care obține cel mai mare număr de voturi. În caz de egalitate de voturi, este ales judecătorul cel mai vârstnic.

Articolul 8

Președintele conduce lucrările și serviciile Curții; el prezidează ședințele, precum și deliberările desfășurate în camera de consiliu.

Articolul 9

(1) Curtea înființează în cadrul ei camere formate din cinci și din trei judecători, în conformitate cu articolul 16 din Statut, și decide cu privire la repartizarea judecătorilor pe camere.

Repartizarea judecătorilor pe camere se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Imediat după depunerea cererii într-o cauză, președintele Curții desemnează judecătorul raportor.

(3) Pentru cauzele repartizate unui complet de judecată în conformitate cu articolul 44 alineatul (3), termenul „Curte” în prezentul regulament desemnează acel complet.

(4) Pentru cauzele repartizate unei camere de cinci sau de trei judecători, atribuțiile președintelui Curții sunt exercitate de către președintele camerei.

Articolul 10

(1) Imediat după alegerea președintelui Curții, judecătorii procedează la alegerea, pentru o perioadă de trei ani, a președinților camerelor de cinci judecători.

Judecătorii aleg președinții camerelor de trei judecători pentru o perioadă de un an.

Curtea desemnează pentru o perioadă de un an pe primul avocat general.

Prevederile articolului 7 alineatele (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

Alegerile și desemnarea desfășurate în temeiul prezentului alineat se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Imediat după desemnarea judecătorului raportor de către președinte, primul avocat general repartizează cauzele avocaților generali. Primul avocat general ia măsurile necesare în caz de împiedicare sau de absență a unui avocat general.

Articolul 11

În caz de împiedicare sau de absență a președintelui Curții sau în cazul în care funcția de președinte al Curții este vacantă, președinția este asigurată de către unul dintre președinții camerelor de cinci judecători, potrivit ordinii stabilite de articolul 6 din prezentul regulament.

În caz de împiedicare sau de absență concomitentă a președintelui Curții și a președinților camerelor de cinci judecători sau în cazul în care funcțiile acestora sunt vacante simultan, președinția este asigurată de către unul dintre președinții camerelor de trei judecători, potrivit ordinii stabilite de articolul 6 din prezentul regulament.

În caz de împiedicare sau de absență concomitentă a președintelui Curții și a tuturor președinților de cameră sau în cazul în care funcțiile acestora sunt vacante simultan, președinția este asigurată de către unul dintre ceilalți judecători, potrivit ordinii stabilite de articolul 6 din prezentul regulament.

Capitolul 2a

COMPLETELE DE JUDECATĂ

Articolul 11a

Curtea judecă în următoarele complete de judecată:

— ședința plenară, compusă din toți judecătorii;

— Marea Cameră, compusă din 13 judecători în conformitate cu prevederile articolului 11b;

— camerele compuse din cinci sau din trei judecători în conformitate cu prevederile articolului 11c.

Articolul 11b

(1) Pentru fiecare cauză, Marea Cameră este compusă din președintele Curții, președinții camerelor de cinci judecători, judecătorul raportor și numărul de judecători necesar pentru a fi în număr de 13. Aceștia din urmă sunt desemnați din lista prevăzută la alineatul (2), cu respectarea ordinii stabilite în aceasta. Pentru fiecare cauză repartizată Marii Camere, punctul de plecare pe această listă este numele judecătorului imediat următor ultimului judecător desemnat din listă pentru precedenta cauză repartizată acestui complet de judecată.

(2) După alegerea președintelui Curții și a președinților camerelor de cinci judecători, se întocmește o listă a celorlalți judecători în vederea stabilirii compunerii Marii Camere. Această listă urmărește ordinea stabilită de articolul 6 din prezentul regulament, alternativ cu ordinea inversă: primul judecător de pe această listă este primul potrivit ordinii stabilite de articolul sus-menționat, al doilea judecător de pe listă este ultimul potrivit acestei ordini, al treilea judecător este al doilea potrivit acestei ordini, al patrulea judecător este penultimul potrivit acestei ordini și așa mai departe.

Lista se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(3) În cauzele repartizate Marii Camere în perioada cuprinsă între începutul unui an în care este prevăzută o înlocuire parțială a judecătorilor și momentul în care acea înlocuire se realizează, fac parte din complet și doi judecători supleanți. Îndeplinesc funcția de judecători supleanți cei doi judecători care figurează pe lista menționată la alineatul (2) imediat după ultimul judecător desemnat pentru compunerea Marii Camere în cauza respectivă.

Judecătorii supleanți îi înlocuiesc, în ordinea listei prevăzute la alineatul (2), pe acei judecători care nu pot participa la soluționarea cauzei.

Articolul 11c

(1) Camerele de cinci și de trei judecători sunt, pentru fiecare cauză, compuse din președintele camerei, judecătorul raportor și numărul de judecători necesar pentru a fi în număr de cinci și, respectiv, de trei judecători. Aceștia din urmă sunt desemnați din listele prevăzute la alineatul (2), cu respectarea ordinii stabilite de acestea. Punctul de plecare pe aceste liste este, pentru fiecare cauză repartizată unei camere, numele judecătorului imediat următor ultimului judecător desemnat din listă pentru precedenta cauză repartizată acelei camere.

(2) Pentru compunerea camerelor de cinci judecători, după alegerea președinților acestora, se întocmesc liste cuprinzând toți judecătorii care fac parte din camera respectivă, cu excepția președintelui acesteia. Listele se întocmesc în același mod ca și lista prevăzută de articolul 11b alineatul (2).

Pentru compunerea camerelor de trei judecători, după alegerea președinților acestor camere, se întocmesc liste cuprinzând toți judecătorii care fac parte din camera respectivă, cu excepția președintelui acesteia. Listele se întocmesc în ordinea prevăzută de articolul 6 din prezentul regulament.

Listele prevăzute de prezentul alineat se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 11d

(1) În cazul în care Curtea consideră că mai multe cauze trebuie judecate împreună de același complet, compunerea acestuia este cea stabilită pentru cauza al cărei raport preliminar a fost examinat primul.

(2) În cazul în care camera căreia i-a fost repartizată o cauză o retrimite Curții, în temeiul articolului 44 alineatul (4), în vederea reatribuirii sale unui complet compus din mai mulți judecători, acest complet îi cuprinde și pe membrii camerei care s-a desesizat.

Articolul 11e

În caz de împiedicare a unui membru al completului de judecată, acesta este înlocuit de către un alt judecător potrivit ordinii de pe listele prevăzute de articolele 11b alineatul (2) sau 11c alineatul (2).

În caz de împiedicare a președintelui Curții, funcția de președinte al Marii Camere este asigurată în conformitate cu prevederile articolului 11.

În caz de împiedicare a președintelui unei camere de cinci judecători, funcția de președinte al camerei este asigurată de către un președinte de cameră de trei judecători, dacă este cazul în ordinea prevăzută de articolul 6 din prezentul regulament sau, dacă niciun președinte de cameră de trei judecători nu face parte din complet, de către unul dintre ceilalți judecători potrivit ordinii prevăzute de același articol 6.

În caz de împiedicare a președintelui unei camere de trei judecători, funcția de președinte al camerei este asigurată de către un judecător din complet potrivit ordinii prevăzute de articolul 6 din prezentul regulament.

Capitolul 3

GREFA

Secțiunea 1 – Grefierul și grefierii adjuncți

Articolul 12

(1) Curtea numește grefierul. Cu două săptămâni înaintea datei fixate pentru numire, președintele informează membrii Curții cu privire la candidaturile care au fost depuse.

(2) Candidaturile sunt însoțite de toate informațiile referitoare la vârstă, cetățenie, titluri universitare, cunoștințe lingvistice, ocupații actuale și anterioare, precum și cu privire la eventuala experiență juridică și internațională a candidaților.

(3) Numirea are loc potrivit procedurii prevăzute de articolul 7 alineatul (3) din prezentul regulament.

(4) Grefierul este numit pentru o perioadă de șase ani. Acesta poate fi numit din nou.

(5) Prevederile articolului 3 din prezentul regulament sunt aplicabile și grefierului.

(6) Grefierul nu poate fi eliberat din funcție decât dacă nu mai corespunde condițiilor cerute sau dacă nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale; Curtea decide după ce i-a acordat grefierului posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

(7) Dacă funcția grefierului încetează înainte de expirarea mandatului său, Curtea numește un nou grefier pentru o perioadă de șase ani.

Articolul 13

Curtea poate numi, potrivit procedurii prevăzute pentru grefier, unul sau mai mulți grefieri adjuncți, însărcinați să îl asiste pe grefier și să îl înlocuiască în limitele stabilite de instrucțiunile pentru grefier prevăzute de articolul 15 din prezentul regulament.

Articolul 14

În caz de împiedicare sau de absență a grefierului sau a grefierilor adjuncți sau atunci când posturile acestora sunt vacante, președintele desemnează funcționarii sau personalul auxiliar însărcinat cu îndeplinirea atribuțiilor de grefier.

Articolul 15

Instrucțiunile pentru grefier sunt stabilite de Curte la propunerea președintelui.

Articolul 16

(1) Grefa ține, sub răspunderea grefierului, un registru în care toate actele de procedură și înscrisurile justificative sunt înregistrate cronologic și în ordinea depunerii lor.

(2) Grefierul face mențiune cu privire la înregistrarea în registru pe exemplarele originale și, la cererea părților, pe copiile pe care acestea le prezintă în acest scop.

(3) Înregistrările în registru și mențiunile prevăzute de alineatul precedent constituie acte autentice.

(4) Modalitățile de ținere a registrului sunt stabilite de instrucțiunile pentru grefier prevăzute de articolul 15 din prezentul regulament.

(5) Orice persoană interesată poate consulta registrul la grefă și poate obține copii sau extrase din acesta după achitarea tarifului grefei, stabilit de Curte la propunerea grefierului.

De asemenea, orice parte într-un proces poate obține, după achitarea tarifului grefei, copii ale actelor de procedură, precum și copii certificate pentru conformitate cu originalul ale ordonanțelor și hotărârilor.

(6) În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se publică un aviz care indică data înregistrării cererii de sesizare a Curții, numele și domiciliul părților, obiectul litigiului, concluziile cererii introductive, precum și arătarea motivelor și a principalelor argumente invocate.

(7) Atunci când Consiliul sau Comisia nu este parte într-o cauză, Curtea îi transmite o copie a cererii introductive și a memoriului în apărare, cu excepția anexelor la aceste înscrisuri, pentru a-i permite să constate dacă se invocă inaplicabilitatea unuia dintre actele sale în temeiul articolului 241 din Tratatul CE sau al articolului 156 din Tratatul CEEA. O copie a cererii introductive și a memoriului în apărare este transmisă, în același mod, Parlamentului European, pentru a-i permite acestuia să constate dacă se invocă inaplicabilitatea, în temeiul articolului 241 din Tratatul CE, a unui act adoptat în comun de către acesta și Consiliu.

Articolul 17

(1) Sub autoritatea președintelui, grefierul este însărcinat cu primirea, transmiterea și păstrarea tuturor înscrisurilor, precum și cu efectuarea comunicărilor pe care le presupune aplicarea prezentului regulament.

(2) Grefierul asistă Curtea, președintele și președinții camerelor, precum și judecătorii în exercițiul tuturor funcțiilor lor.

Articolul 18

Grefierul păstrează sigiliile. Acesta răspunde de arhive și se îngrijește de publicațiile Curții.

Articolul 19

Cu excepția cazurilor prevăzute de articolele 4 și 27 din prezentul regulament, grefierul asistă la ședințele Curții și ale camerelor acesteia.

Secțiunea 2 – Serviciile Curții

Articolul 20

(1) Funcționarii Curții și personalul auxiliar al acesteia sunt numiți în condițiile prevăzute de regulamentul privind Statutul personalului.

(2) Înainte de a intra în funcție, funcționarii depun următorul jurământ în fața președintelui și în prezența grefierului:

„Jur să îmi îndeplinesc cu deplină loialitate, discreție și potrivit conștiinței atribuțiile care îmi sunt încredințate de Curtea de Justiție a Comunităților Europene."

Articolul 21

Curtea, la propunerea grefierului, adoptă sau modifică planul de organizare a serviciilor sale.

Articolul 22

Curtea înființează un serviciu lingvistic compus din experți cu o cultură juridică adecvată și o cunoaștere aprofundată a mai multor limbi oficiale ale Curții.

Articolul 23

Administrarea Curții, gestiunea financiară și contabilitatea sunt asigurate, sub autoritatea președintelui, de către grefier, asistat de un administrator.

Capitolul 4

RAPORTORII ADJUNCȚI

Articolul 24

(1) În cazul în care apreciază a fi necesar pentru studierea cauzelor cu care este sesizată și pentru cercetarea judecătorească a acestora, Curtea propune, în conformitate cu articolul 13 din Statut, numirea unor raportori adjuncți.

(2) Raportorii adjuncți sunt însărcinați în special cu:

— asistarea președintelui în procedura măsurilor provizorii,

— asistarea judecătorilor raportori în îndeplinirea sarcinilor lor.

(3) În exercitarea funcției lor, raportorii adjuncți răspund, după caz, în fața președintelui Curții, a președintelui unei camere sau a unui judecător raportor.

(4) Înainte de a intra în funcție, raportorii adjuncți depun în fața Curții jurământul prevăzut de articolul 3 din prezentul regulament.

Capitolul 5

FUNCȚIONAREA CURȚII

Articolul 25

(1) Datele și orele ședințelor Marii Camere și ale ședințelor plenare sunt stabilite de către președinte.

(2) Datele și orele ședințelor camerelor de cinci și de trei judecători sunt stabilite de către președintele fiecărei camere.

(3) Curtea poate, pentru desfășurarea uneia sau mai multor ședințe determinate, să aleagă un alt loc decât acela al sediului său.

Articolul 26

(1) Dacă, urmare a unui caz de împiedicare sau de absență a unui judecător, numărul judecătorilor este par, judecătorul cel mai nou în funcție în sensul articolului 6 din prezentul regulament se abține să participe la deliberări, cu excepția cazului în care acesta este judecătorul raportor. În acest caz, se abține să participe la deliberări judecătorul care îl precedă imediat în rang pe acesta.

(2) În cazul în care, fiind convocată Marea Cameră sau ședința plenară, se constată că nu este întrunit cvorumul prevăzut la articolul 17 al treilea sau al patrulea paragraf din Statut, președintele amână ședința până când cvorumul este întrunit.

(3) În cazul în care, într-o cameră de cinci sau de trei judecători, nu este întrunit cvorumul prevăzut de articolul 17 al doilea paragraf din Statut și dacă nu este posibilă înlocuirea judecătorilor aflați într-un caz de împiedicare în conformitate cu articolul 11e, președintele camerei respective îl înștiințează pe președintele Curții în legătură cu acest fapt, iar acesta desemnează un alt judecător pentru a completa camera.

Articolul 27

(1) Curtea deliberează în camera de consiliu.

(2) La deliberări iau parte numai judecătorii care au participat la faza orală a procedurii și, eventual, raportorul adjunct însărcinat cu studierea cauzei.

(3) Fiecare judecător prezent la deliberări își exprimă părerea și o motivează.

(4) La solicitarea unui judecător, orice întrebare este formulată într-o limbă la alegerea sa și este comunicată în scris Curții înainte de a fi supusă la vot.

(5) Concluziile adoptate în urma discuției finale de majoritatea judecătorilor determină decizia Curții. Voturile sunt exprimate în ordinea inversă celei stabilite în articolul 6 din prezentul regulament.

(6) Curtea decide în caz de divergență cu privire la obiectul, conținutul și ordinea întrebărilor sau cu privire la interpretarea votului.

(7) În cazul în care deliberările Curții privesc chestiuni administrative, avocații generali participă la acestea și au drept de vot. Grefierul asistă la aceste deliberări, în afară de cazul în care Curtea decide altfel.

(8) În cazul în care Curtea judecă fără participarea grefierului, aceasta însărcinează pe judecătorul cel mai nou în funcție în sensul articolului 6 din prezentul regulament să întocmească, dacă este cazul, un proces-verbal, care se semnează de președinte și de judecătorul respectiv.

Articolul 28

(1) Cu excepția unei decizii speciale a Curții, vacanțele judecătorești sunt stabilite după cum urmează:

— de la 18 decembrie până la 10 ianuarie;

— din duminica ce precedă ziua de Paști până în a doua duminică după ziua de Paști;

— de la 15 iulie până la 15 septembrie.

Pe durata vacanțelor judecătorești, președinția este asigurată la sediul Curții fie de către președinte, care ține legătura cu grefierul, fie de către un președinte de cameră sau de către un alt judecător desemnat de președinte să-l înlocuiască.

(2) Pe durata vacanțelor judecătorești, în caz de urgență, președintele poate convoca judecătorii și avocații generali.

(3) Curtea respectă zilele de sărbătoare legală ale locului unde își are sediul.

(4) Pentru motive întemeiate, Curtea poate acorda concedii judecătorilor și avocaților generali.

Capitolul 6

REGIMUL LINGVISTIC

Articolul 29

(1) Limbile de procedură sunt bulgara, ceha, daneza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, irlandeza, italiana, letona, lituaniana, olandeza, maghiara, malteza, polona, portugheza, româna, slovaca, slovena, spaniola și suedeza.

(2) Limba de procedură este aleasă de reclamant, cu excepția următoarelor prevederi:

(a) în cazul în care pârâtul este un stat membru sau o persoană fizică sau juridică resortisantă a unui stat membru, limba de procedură este limba oficială a statului respectiv; în cazul în care statul respectiv are mai multe limbi oficiale, reclamantul are posibilitatea de a alege una dintre acestea;

(b) la cererea comună a părților, poate fi autorizată folosirea, totală sau parțială, a unei alte limbi dintre cele menționate de alineatul (1) din prezentul articol;

(c) la cererea uneia dintre părți și după ascultarea celeilalte părți și a avocatului general, prin derogare de la prevederile literelor (a) și (b), poate fi autorizată folosirea totală sau parțială ca limbă de procedură a unei alte limbi dintre cele menționate de alineatul (1) din prezentul articol; această cerere nu poate fi formulată de o instituție a Comunităților Europene.

În cazurile prevăzute de articolul 103 din prezentul regulament, limba de procedură este cea a instanței naționale care sesizează Curtea. La cererea corespunzător motivată a unei părți din acțiunea principală și după ascultarea celeilalte părți și a avocatului general, poate fi autorizată pentru procedura orală folosirea ca limbă de procedură a unei alte limbi dintre cele menționate de alineatul (1) din prezentul articol.

Decizia cu privire la cererile sus-menționate poate fi adoptată de președinte; acesta poate, iar în cazul în care intenționează să o admită fără acordul tuturor părților, trebuie să înainteze cererea Curții.

(3) Limba de procedură este folosită în special în memoriile și susținerile orale ale părților, inclusiv în înscrisurile anexate, precum și în procesele-verbale și deciziile Curții.

Orice înscris depus sau anexat și redactat într-o altă limbă decât cea de procedură trebuie însoțit de o traducere în limba de procedură.

Cu toate acestea, în cazul înscrisurilor voluminoase, pot fi depuse traduceri în extras. Curtea poate oricând să impună depunerea unei traduceri extinse sau integrale, din oficiu sau la cererea uneia dintre părți.

Prin derogare de la cele menționate anterior, statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă oficială atunci când intervin într-un litigiu aflat pe rolul Curții sau atunci când participă la una dintre procedurile preliminare prevăzute de articolul 103. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea de supravegherea AELS pot fi autorizate să folosească una dintre limbile menționate de alineatul (1), alta decât limba de procedură, atunci când intervin într-un litigiu aflat pe rolul Curții sau în cazul în care participă la una dintre procedurile preliminare prevăzute de articolul 23 din Statut. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

Statele terțe care participă la o procedură preliminară în conformitate cu articolul 23 al patrulea paragraf din Statut pot fi autorizate să folosească una dintre limbile menționate de alineatul (1), alta decât limba de procedură. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

(4) În cazul în care martorii sau experții declară că nu se pot exprima în mod adecvat într-una dintre limbile menționate de alineatul (1) din prezentul articol, Curtea îi autorizează să facă declarațiile într-o altă limbă. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

(5) Președintele Curții și președinții camerelor, atunci când conduc dezbaterile, judecătorul raportor în raportul preliminar și în raportul de ședință, judecătorii și avocații generali, atunci când pun întrebări și aceștia din urmă în concluziile lor pot folosi una dintre limbile menționate de alineatul (1) din prezentul articol, alta decât limba de procedură. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

Articolul 30

(1) La cererea unuia dintre judecători, a avocatului general sau a uneia dintre părți, grefierul asigură efectuarea traducerii celor arătate oral sau în scris în cursul procedurii aflate pe rolul Curții în limbile alese de aceștia și menționate de articolul 29 alineatul (1).

(2) Publicațiile Curții se fac în limbile prevăzute de articolul 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului.

Articolul 31

Textele redactate în limba de procedură sau, dacă este cazul, în altă limbă autorizată în temeiul articolului 29 din prezentul regulament sunt autentice.

Capitolul 7

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AGENȚILOR, CONSILIERILOR ȘI AVOCAȚILOR

Articolul 32

(1) Agenții, consilierii și avocații care compar în fața Curții sau în fața unei autorități judiciare căreia Curtea i-a adresat o cerere de comisie rogatorie se bucură de imunitate pentru afirmațiile orale sau înscrisurile depuse referitoare la cauză sau la părți.

(2) De asemenea, agenții, consilierii și avocații se bucură de următoarele privilegii și facilități:

(a) toate înscrisurile referitoare la procedură sunt exceptate de la percheziție și sechestru. În caz de contestație, funcționarii autorităților vamale sau ai poliției pot sigila înscrisurile în cauză, care sunt transmise apoi fără întârziere Curții pentru a fi verificate în prezența grefierului și a persoanei interesate;

(b) agenții, consilierii și avocații au dreptul la alocarea sumelor necesare pentru îndeplinirea sarcinilor lor;

(c) agenții, consilierii și avocații se bucură de libertate de deplasare în măsura necesară îndeplinirii sarcinilor lor.

Articolul 33

Agenții, consilierii și avocații, pentru a beneficia de privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate de articolul precedent, trebuie să facă în prealabil dovada calității lor, după cum urmează:

(a) agenții, printr-un înscris oficial eliberat de mandantul lor, care înaintează fără întârziere grefierului o copie a acestuia;

(b) consilierii și avocații, printr-un atestat de legitimare semnat de grefier. Validitatea acestui atestat este limitată la o perioadă determinată, care poate fi prelungită sau restrânsă în funcție de durata procedurii.

Articolul 34

Privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate de articolul 32 din prezentul regulament sunt acordate exclusiv în interesul bunei desfășurări a procedurii.

Curtea poate ridica imunitatea în cazul în care consideră că această măsură nu împiedică buna desfășurare a procedurii.

Articolul 35

(1) În cazul în care Curtea apreciază conduita unui consilier sau a unui avocat în fața Curții sau a unui judecător, a unui avocat general sau a grefierului ca fiind incompatibilă cu demnitatea Curții sau cu exigențele unei bune administrări a justiției sau că avocatul ori consilierul în cauză uzează de drepturile pe care le are în virtutea funcției sale în alte scopuri decât acelea pentru care îi sunt recunoscute, Curtea îl informează pe cel în cauză în legătură cu acest fapt. Atunci când Curtea informează despre aceasta autoritățile în fața cărora persoana în cauză este ținută să răspundă, o copie a scrisorii adresate autorităților este transmisă și acesteia.

Pentru aceleași motive, Curtea poate, oricând, prin ordonanță, după ascultarea persoanei în cauză și a avocatului general, să o excludă din procedură. Această ordonanță este executorie de îndată.

(2) În cazul în care un consilier sau un avocat este exclus din procedură, aceasta se suspendă până la expirarea termenului stabilit de către președinte în scopul de a permite părții interesate să desemneze un alt consilier sau avocat.

(3) Deciziile luate în aplicarea prevederilor prezentului articol pot fi revocate.

Articolul 36

Prevederile prezentului capitol se aplică profesorilor care au dreptul de a pleda în fața Curții potrivit articolului 19 din Statut.

TITLUL II

PROCEDURA

Capitolul 1

PROCEDURA SCRISĂ

Articolul 37

(1) Originalul oricărui act de procedură trebuie să fie semnat de către agentul sau avocatul părții.

Acest act, însoțit de toate anexele menționate în cuprinsul său, se depune împreună cu cinci copii pentru Curte și cu atâtea copii câte părți sunt în cauză. Aceste copii sunt certificate pentru conformitate cu originalul de către partea care le depune.

(2) Instituțiile depun, în plus, în termenele stabilite de Curte, traduceri ale tuturor actelor de procedură în celelalte limbi prevăzute de articolul 1 din Regulamentul nr.1 al Consiliului. Al doilea paragraf al alineatului precedent se aplică în mod corespunzător.

(3) Toate actele de procedură se datează. În privința termenelor procedurale, este luată în considerare numai data depunerii la grefă.

(4) Fiecărui act de procedură i se anexează un dosar care conține înscrisurile justificative invocate și un opis al acestora.

(5) În cazul în care, datorită volumului unui înscris, nu se anexează actului de procedură decât un extras, se depune la grefă înscrisul complet sau o copie completă a acestuia.

(6) Fără a aduce atingere prevederilor alineatelor (1)-(5), data la care o copie a originalului semnat al unui act de procedură, inclusiv opisul prevăzut de alineatul (4), parvine grefei prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare aflat la dispoziția Curții se consideră că respectă termenele procedurale, sub condiția ca originalul semnat al actului, însoțit de anexele și copiile prevăzute de alineatul (1) al doilea paragraf, să fie depus la grefă în cel mult 10 zile. Articolul 81 alineatul (2) nu se aplică în privința acestui termen de 10 zile.

(7) Fără a aduce atingere prevederilor alineatului (1) primul paragraf și alineatelor (2)-(5), Curtea poate stabili, prin decizie, condițiile în care se consideră că un act de procedură transmis grefei pe cale electronică este considerat a fi originalul acelui act. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 38

(1) Cererea prevăzută de articolul 21 din Statut cuprinde:

(a) numele și domiciliul reclamantului;

(b) indicarea părții împotriva căreia este formulată cererea introductivă;

(c) obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate;

(d) concluziile reclamantului;

(e) probele propuse, dacă este cazul.

(2) Pentru buna desfășurare a procedurii, în cererea introductivă se indică domiciliul ales în localitatea unde Curtea își are sediul. Cererea introductivă cuprinde, de asemenea, numele persoanei care este autorizată și care a consimțit să primească toate comunicările.

Pe lângă indicarea domiciliului ales menționată de primul paragraf sau în locul acesteia, în cererea introductivă se poate menționa că avocatul sau agentul consimte să primească comunicările prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare.

În cazul în care cererea introductivă nu îndeplinește condițiile prevăzute de primul și al doilea paragraf și atât timp cât această neregularitate nu este îndreptată, toate comunicările efectuate în vederea îndeplinirii procedurii, destinate părții interesate, se realizează prin scrisoare recomandată adresată agentului sau avocatului părții. Prin derogare de la articolul 79 alineatul (1), comunicarea se consideră legal îndeplinită prin depunerea scrisorii recomandate la oficiul poștal al localității unde Curtea își are sediul.

(3) Avocatul care asistă sau reprezintă o parte are obligația să depună la grefă un atestat care să certifice că are dreptul să își exercite profesia în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind SEE.

(4) Cererea introductivă este însoțită, după caz, de înscrisurile indicate de articolul 21 al doilea paragraf din Statut.

(5) În cazul în care reclamantul este o persoană juridică de drept privat, acesta atașează la cererea sa:

(a) actul constitutiv sau un extras recent din registrul comerțului sau din registrul persoanelor juridice sau orice altă dovadă a existenței sale juridice;

(b) dovada că mandatul încredințat avocatului a fost acordat în mod legal de către un reprezentant autorizat în acest scop.

(6) Cererile depuse în temeiul prevederilor articolelor 238 și 239 din Tratatul CE și al articolelor 153 și 154 din Tratatul CEEA sunt însoțite, după caz, de un exemplar al clauzei compromisorii cuprinse în contractul de drept public sau de drept privat încheiat de Comunități sau în numele acestora sau de un exemplar al compromisului încheiat între statele membre în cauză.

(7) În cazul în care cererea introductivă nu îndeplinește condițiile enumerate de alineatele (3)-(6) din prezentul articol, grefierul stabilește un termen rezonabil pentru ca reclamantul să îndrepte neregularitatea cererii sau să depună înscrisurile sus-menționate. În cazul în care, în termenul stabilit în acest scop, reclamantul nu procedează la îndreptarea neregularității sau nu depune

înscrisurile, Curtea, după ascultarea avocatului general, decide dacă nerespectarea acestor cerințe determină inadmisibilitatea cererii introductive pentru neîndeplinirea condițiilor de formă.

Articolul 39

Cererea introductivă se comunică pârâtului. În cazul prevăzut de alineatul (7) din articolul precedent, comunicarea se face imediat după îndreptarea neregularității sau imediat după declararea admisibilității cererii de către Curte în raport cu condițiile de formă enumerate de articolul precedent.

Articolul 40

(1) În termen de o lună de la comunicarea cererii introductive, pârâtul depune un memoriu în apărare. Memoriul în apărare cuprinde:

(a) numele și domiciliul pârâtului;

(b) argumentele de fapt și de drept invocate;

(c) concluziile pârâtului;

(d) probele propuse.

Prevederile articolului 38 alineatele (2)-(5) din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

(2) Termenul prevăzut de alineatul precedent poate fi prelungit de către președinte la cererea motivată a pârâtului.

Articolul 41

(1) Cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate cu o replică a reclamantului și o duplică a pârâtului.

(2) Președintele stabilește datele la care se depun aceste acte de procedură.

Articolul 42

(1) Părțile mai pot propune probe în sprijinul afirmațiilor lor atât în cadrul replicii, cât și al duplicii. În acest caz, părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au propus probele.

(2) Pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se bazează pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii.

În cazul în care, pe parcursul judecății, o parte invocă un motiv nou în conformitate cu paragraful precedent, președintele, după expirarea termenelor obișnuite de procedură, în baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate acorda celeilalte părți un termen pentru a răspunde cu privire la acest motiv.

Decizia asupra admisibilității motivului se ia prin hotărâre definitivă.

Articolul 43

După ascultarea părților și a avocatului general, în cazul în care repartizarea menționată de articolul 10 alineatul (2) a fost deja realizată, președintele poate oricând, din motive de conexitate, să dispună reunirea mai multor cauze care au același obiect pentru buna desfășurare a procedurii scrise sau orale sau în vederea pronunțării hotărârii prin care se finalizează judecata. Președintele poate disjunge ulterior cauzele. Președintele poate delega soluționarea acestor chestiuni Curții.

Capitolul 1a

RAPORTUL PRELIMINAR ȘI REPARTIZAREA CAUZELOR ÎNTRE COMPLETELE DE JUDECATĂ

Articolul 44

(1) Președintele stabilește data la care judecătorul raportor prezintă reuniunii generale a Curții un raport preliminar, după caz,

(a) după prezentarea duplicii;

(b) la expirarea termenului stabilit în conformitate cu articolul 41 alineatul (2), atunci când replica sau duplica nu a fost depusă;

(c) atunci când partea interesată a declarat că renunță la dreptul de a depune o replică sau o duplică;

(d) în cazul aplicării procedurii accelerate menționate de articolul 62a, atunci când președintele stabilește data ședinței.

(2) Raportul preliminar cuprinde propuneri cu privire la necesitatea luării în cauză a unor măsuri de cercetare judecătorească sau a altor măsuri preparatorii, precum și cu privire la completul de judecată căruia ar trebui să îi fie repartizată cauza. Raportul cuprinde, de asemenea, propunerea judecătorului raportor cu privire la eventuala judecare a cauzei fără audierea pledoariilor în conformitate cu articolul 44a, precum și fără concluziile avocatului general în conformitate cu articolul 20 al cincilea paragraf din Statut.

Curtea, după ascultarea avocatului general, se pronunță cu privire la măsurile ce se impun a fi luate ca urmare a propunerilor judecătorului raportor.

(3) Curtea repartizează camerelor de cinci sau de trei judecători oricare cauză cu care este sesizată, în măsura în care dificultatea sau importanța cauzei sau împrejurări speciale nu impun trimiterea acesteia în fața Marii Camere.

Cu toate acestea, repartizarea cauzei unei camere de cinci sau de trei judecători nu este admisibilă în cazul în care un stat membru sau o instituție a Comunităților, parte în proces, a solicitat soluționarea cauzei de către Marea Cameră. Prin „parte în proces" se înțelege, în sensul acestei prevederi, orice stat membru și orice instituție care este parte sau intervenient în litigiu sau care a depus observații scrise în cadrul uneia dintre procedurile preliminare prevăzute de articolul 103. O cerere precum aceea menționată de prezentul paragraf nu poate fi formulată în procesele dintre Comunități și agenții acestora.

Curtea se întrunește în ședință plenară în cazul în care este sesizată în temeiul prevederilor menționate de articolul 16 al patrulea paragraf din Statut. Curtea poate trimite o cauză ședinței plenare în cazul în care, în conformitate cu articolul 16 al cincilea paragraf din Statut, consideră că acea cauză are o importanță excepțională.

(4) Completul de judecată căruia îi este repartizată o cauză poate, indiferent de stadiul procedurii, să retrimită cauza în fața Curții în vederea reatribuirii unui complet compus din mai mulți judecători.

(5) În cazul în care este deschisă cercetarea judecătorească, completul de judecată poate, cu excepția situației în care procedează în mod nemijlocit la efectuarea acesteia, să îl delege în acest scop pe judecătorul raportor.

În cazul în care se inițiază o procedură orală fără efectuarea cercetării judecătorești, data de deschidere a acestei proceduri este stabilită de către președintele completului de judecată.

Articolul 44a

Fără a aduce atingere prevederilor speciale ale prezentului regulament, procedura în fața Curții implică, de asemenea, și o fază orală. Cu toate acestea, după depunerea memoriului în apărare prevăzut de articolul 40 alineatul (1) și, dacă este cazul, a replicii și a duplicii prevăzute de articolul 41 alineatul (1), pe baza raportului judecătorului raportor, după ascultarea avocatului general și dacă niciuna dintre părți nu depune o cerere prin care să arate motivele pentru care solicită să fie ascultată, Curtea poate decide altfel în această privință. Cererea se depune în termen de trei săptămâni de la comunicarea către parte a terminării procedurii scrise. Acest termen poate fi prelungit de către președinte.

Capitolul 2

CERCETAREA JUDECĂTOREASCĂ ȘI MĂSURILE PREPARATORII

Secțiunea 1 – Activitățile de cercetare judecătorească

Articolul 45

(1) Curtea, după ascultarea avocatului general, stabilește prin ordonanță activitățile de cercetare judecătorească necesare și faptele ce trebuie dovedite. După ascultarea părților, Curtea decide cu privire la activitățile de cercetare judecătorească menționate de alineatul (2) literele (c), (d) și (e).

Ordonanța se comunică părților.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor articolelor 24 și 25 din Statut, activitățile de cercetare judecătorească cuprind:

(a) înfățișarea personală a părților;

(b) solicitarea de informații și prezentarea de documente;

(c) proba testimonială;

(d) expertiza;

(e) cercetarea la fața locului.

(3) Avocatul general participă la activitățile de cercetare judecătorească.

(4) Proba contrară și completarea probatoriului solicitat sunt admisibile.

Articolul 46

Părțile pot asista la activitățile de cercetare judecătorească.

Secțiunea 2 – Citarea și audierea martorilor și a experților

Articolul 47

(1) Curtea, după ascultarea avocatului general, din oficiu sau la cererea părților, dispune ca anumite fapte să fie probate cu martori. Prin ordonanța Curții se indică faptele ce urmează a fi dovedite.

Martorii sunt citați de către Curte, din oficiu sau la cererea părților ori a avocatului general.

Cererea unei părți privind audierea unui martor trebuie să indice cu precizie faptele asupra cărora acesta va fi întrebat și motivele care justifică ascultarea acestuia.

(2) Martorii a căror audiere este considerată necesară sunt citați în temeiul unei ordonanțe a Curții care cuprinde:

(a) numele, prenumele, calitatea și adresa martorilor;

(b) indicarea faptelor în legătură cu care martorii vor fi ascultați;

(c) după caz, precizarea dispozițiilor adoptate de Curte cu privire la rambursarea cheltuielilor efectuate de martori și sancțiunile aplicabile martorilor care nu se prezintă.

Ordonanța se comunică părților și martorilor.

(3) Curtea poate condiționa citarea martorilor a căror audiere este solicitată de către părți de consemnarea, la casieria Curții, a unei sume de bani al cărei cuantum este stabilit de Curte, care să garanteze acoperirea cheltuielilor previzibile.

Casieria Curții avansează fondurile necesare audierii martorilor citați din oficiu.

(4) După verificarea identității martorilor, președintele îi informează că au obligația să ateste veridicitatea declarațiilor în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

Martorii sunt ascultați de Curte, părțile fiind citate. După depunerea mărturiei, președintele poate, la solicitarea părților sau din oficiu, să pună întrebări martorilor.

Fiecare judecător și avocatul general pot, la rândul lor, să pună întrebări martorilor.

Reprezentanții părților, cu încuviințarea președintelui, pot pune întrebări martorilor.

(5) După depunerea mărturiei, martorul depune următorul jurământ:

„Jur că am spus adevărul, tot adevărul și numai adevărul."

Curtea poate, după ascultarea părților, să încuviințeze ca martorul să nu depună jurământ.

(6) Grefierul întocmește un proces-verbal în care este redată depoziția fiecărui martor.

Procesul-verbal se semnează de către președinte sau judecătorul raportor însărcinat cu audierea martorilor, precum și de către grefier. În prealabil, trebuie să i se dea posibilitatea martorului să verifice conținutul procesului-verbal și să îl semneze.

Procesul-verbal constituie act autentic.

Articolul 48

(1) Martorii legal citați sunt obligați să dea curs citației și să se prezinte la ședință.

(2) În cazul în care un martor legal citat nu se prezintă în fața Curții, aceasta poate să-i aplice o sancțiune pecuniară de cel mult 5 000 de euro [1] și să dispună o nouă citare a martorului pe cheltuiala acestuia.

Aceeași sancțiune poate fi aplicată martorului care, fără un motiv întemeiat, refuză să depună mărturie, să presteze jurământ sau să facă declarația solemnă echivalentă acestuia.

(3) Martorul care face dovada unor motive întemeiate în fața Curții poate fi exonerat de sancțiunea pecuniară care i-a fost aplicată. Cuantumul sancțiunii pecuniare aplicate poate fi redus la cererea martorului în cazul în care acesta dovedește că este disproporționat în raport cu veniturile sale.

(4) Executarea silită a sancțiunilor sau a măsurilor dispuse în temeiul prezentului articol se realizează în conformitate cu prevederile articolelor 244 și 256 din Tratatul CE și ale articolelor 159 și 164 din Tratatul CEEA.

Articolul 49

(1) Curtea poate dispune efectuarea unei expertize. Ordonanța de numire a expertului precizează obiectivele expertizei și stabilește un termen pentru depunerea raportului său.

(2) Expertului i se comunică o copie a ordonanței, precum și toate înscrisurile necesare îndeplinirii sarcinii sale. Expertul se află sub controlul judecătorului raportor, care poate asista la operațiunile de expertiză și care este informat cu privire la derularea sarcinilor încredințate expertului.

Curtea poate solicita părților sau uneia dintre ele să depună o sumă de bani care să garanteze acoperirea costurilor expertizei.

(3) La solicitarea expertului, Curtea poate dispune audierea unor martori, care sunt ascultați în conformitate cu prevederile articolului 47 din prezentul regulament.

(4) Expertul se poate pronunța doar în limitele obiectivelor care i-au fost încredințate în mod expres.

(5) După depunerea raportului, Curtea poate dispune ascultarea expertului, părțile fiind citate.

Cu încuviințarea președintelui, reprezentanții părților pot pune întrebări expertului.

(6) După prezentarea raportului, expertul depune în fața Curții următorul jurământ:

„Jur că mi-am îndeplinit sarcinile potrivit conștiinței și cu deplină imparțialitate."

Curtea poate, după ascultarea părților, să încuviințeze ca expertul să nu depună jurământ.

Articolul 50

(1) În cazul în care una dintre părți recuză un martor sau un expert pentru incapacitate, nedemnitate sau pentru orice alt motiv sau în cazul în care un martor sau un expert refuză să depună mărturie, să presteze jurământ sau să facă declarația solemnă echivalentă acestuia, Curtea dispune în mod corespunzător.

(2) Recuzarea unui martor sau a unui expert se propune în termen de două săptămâni de la comunicarea ordonanței în temeiul căreia este citat martorul sau prin care este numit expertul, printr-o cerere care conține motivele recuzării și probele propuse.

Articolul 51

(1) Martorii și experții au dreptul la rambursarea cheltuielilor de deplasare și de ședere. Casieria Curții le poate acorda un avans pentru aceste cheltuieli.

(2) Martorii au dreptul la o despăgubire pentru beneficiul nerealizat, iar experții, la onorarii pentru lucrările lor. Aceste sume de bani sunt plătite martorilor și experților de către casieria Curții, după îndeplinirea îndatoririlor sau sarcinilor lor.

Articolul 52

Curtea poate, la cererea părților sau din oficiu, să dispună efectuarea unor comisii rogatorii pentru audierea martorilor sau experților, în condițiile ce urmează a fi stabilite prin regulamentul prevăzut de articolul 125 din prezentul regulament.

Articolul 53

(1) Grefierul întocmește un proces-verbal pentru fiecare ședință. Acest proces-verbal se semnează de către președinte și de către grefier și constituie act autentic.

(2) Părțile pot consulta la grefă orice proces-verbal, precum și orice raport de expertiză și pot obține copii ale acestora pe cheltuiala lor.

Secțiunea 3 – Terminarea cercetării judecătorești

Articolul 54

Cu excepția cazului în care Curtea decide să acorde părților un termen pentru a depune observații scrise, președintele stabilește data deschiderii procedurii orale după îndeplinirea activităților de cercetare judecătorească.

În cazul în care este acordat un termen pentru a se depune observații scrise, președintele stabilește data deschiderii procedurii orale la expirarea acestui termen.

Secțiunea 4 – Măsuri preparatorii

Articolul 54a

Judecătorul raportor și avocatul general pot solicita părților să comunice, într-un termen determinat, orice informații privitoare la fapte, orice înscrisuri sau orice elemente pe care le consideră relevante. Răspunsurile și înscrisurile obținute sunt comunicate celorlalte părți.

[1] A se vedea Regulamentul (CE) nr. 1103/97 al Consiliului, articolul 2 (JO L 162, 19.6.1997, p. 1).

Capitolul 3

PROCEDURA ORALĂ

Articolul 55

(1) Curtea judecă acele cauze cu care este sesizată în ordinea terminării cercetării lor judecătorești, dându-se însă prioritate deciziilor prevăzute de articolul 85 din prezentul regulament. Între mai multe cauze a căror cercetare judecătorească este terminată simultan, ordinea este determinată de data înscrierii în registrul de cereri.

(2) Ținând seama de împrejurări speciale, președintele poate dispune judecarea cu prioritate a unei cauze.

După ascultarea părților și a avocatului general, președintele, ținând seama de împrejurări speciale, poate, din oficiu sau la cererea unei părți, să dispună amânarea judecării unei cauze la o dată ulterioară. În cazul în care părțile dintr-o cauză solicită amânarea de comun acord, președintele poate admite cererea acestora.

Articolul 56

(1) Dezbaterile sunt deschise și conduse de președinte care exercită poliția ședinței.

(2) Dezbaterile desfășurate în ședință secretă nu se fac publice.

Articolul 57

Președintele poate, pe parcursul dezbaterilor, să pună întrebări agenților, consilierilor sau avocaților părților.

Fiecare judecător și avocatul general au, la rândul lor, aceeași posibilitate.

Articolul 58

Părțile pot pleda numai prin agentul, consilierul sau avocatul lor.

Articolul 59

(1) Avocatul general prezintă concluziile sale orale și motivate înainte de terminarea procedurii orale.

(2) După concluziile avocatului general, președintele declară terminată procedura orală.

Articolul 60

Curtea, după ascultarea avocatului general, poate oricând, în conformitate cu articolul 45 alineatul (1), să dispună o măsură de cercetare judecătorească sau să hotărască refacerea sau completarea oricărui act de cercetare judecătorească. Curtea poate însărcina judecătorul raportor cu punerea în aplicare a acestor măsuri.

Articolul 61

Curtea, după ascultarea avocatului general, poate dispune redeschiderea procedurii orale.

Articolul 62

(1) Grefierul întocmește un proces-verbal al fiecărei ședințe. Acest proces-verbal se semnează de către președinte și de către grefier și constituie act autentic.

(2) Părțile pot consulta la grefă orice proces-verbal și pot obține o copie a acestuia pe cheltuiala lor.

Capitolul 3a

PROCEDURILE ACCELERATE

Articolul 62a

(1) La cererea reclamantului sau a pârâtului, președintele poate, în mod excepțional, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea celeilalte părți și a avocatului general, să dispună judecarea unei cauze potrivit procedurii accelerate, care derogă de la prevederile prezentului regulament, în cazul în care urgența deosebită a cauzei impune ca, în cel mai scurt timp, Curtea să se pronunțe asupra acesteia.

Cererea de judecare a unei cauze potrivit procedurii accelerate trebuie formulată printr-un înscris separat, cu ocazia depunerii cererii introductive sau a memoriului în apărare.

(2) În cazul aplicării unei proceduri accelerate, cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate printr-o replică și o duplică doar dacă președintele apreciază a fi necesar.

Intervenientul poate depune un memoriu în intervenție doar dacă președintele apreciază a fi necesar.

(3) Odată cu depunerea memoriului în apărare sau a dacă hotărârea de a judeca o cauză potrivit procedurii accelerate nu intervine decât după depunerea acestuia, cu ocazia luării acestei decizii, președintele stabilește data ședinței, care este de îndată comunicată părților. Președintele poate amâna data ședinței în cazul în care organizarea activităților de cercetare judecătorească sau a altor măsuri preparatorii impune aceasta.

Fără a aduce atingere prevederilor articolului 42, părțile pot completa argumentația și pot propune probe pe parcursul procedurii orale. În acest caz, părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au propus probele

(4) Curtea se pronunță după ascultarea avocatului general.

Capitolul 4

HOTĂRÂRILE

Articolul 63

Hotărârea cuprinde:

— mențiunea că este pronunțată de către Curte;

— data pronunțării;

— numele președintelui și ale judecătorilor care au participat;

— numele avocatului general;

— numele grefierului;

— indicarea părților;

— numele agenților, consilierilor sau avocaților părților;

— concluziile părților;

— mențiunea că avocatul general a fost ascultat;

— expunerea sumară a faptelor;

— motivele;

— dispozitivul, inclusiv soluția privitoare la cheltuielile de judecată.

Articolul 64

(1) Hotărârea se pronunță în ședință publică, părțile fiind citate.

(2) Originalul hotărârii, semnat de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier, este sigilat și depus la grefă; o copie certificată pentru conformitate cu originalul se comunică fiecărei părți.

(3) Pe originalul hotărârii se face mențiune de către grefier cu privire la data pronunțării acesteia.

Articolul 65

Hotărârea are forță obligatorie de la data pronunțării sale.

Articolul 66

(1) Fără a aduce atingere prevederilor privind interpretarea hotărârilor, erorile materiale, de calcul sau inexactitățile vădite pot fi rectificate de către Curte, din oficiu sau la cererea unei părți, sub condiția ca această cerere să fie depusă în termen de două săptămâni de la pronunțarea hotărârii.

(2) Părțile, înștiințate în mod corespunzător de către grefier, pot depune observații scrise în termenul stabilit de către președinte.

(3) Curtea decide în camera de consiliu, după ascultarea avocatului general.

(4) Originalul ordonanței prin care se dispune rectificarea se anexează originalului hotărârii rectificate. Se face mențiune despre această ordonanță pe marginea originalului hotărârii rectificate.

Articolul 67

În cazul în care Curtea a omis să se pronunțe asupra unui anumit capăt de cerere sau asupra cheltuielilor de judecată, oricare dintre părți poate sesiza Curtea printr-o cerere, în termen de o lună de la comunicarea hotărârii.

Cererea se comunică celeilalte părți, iar președintele stabilește un termen pentru ca aceasta să depună observații scrise.

După depunerea acestor observații, Curtea, după ascultarea avocatului general, se pronunță atât asupra admisibilității, cât și asupra fondului cererii.

Articolul 68

Un repertoriu de jurisprudență a Curții se publică prin grija grefierului.

Capitolul 5

CHELTUIELILE DE JUDECATĂ

Articolul 69

(1) În hotărârea sau ordonanța prin care se finalizează judecata se dispune cu privire la cheltuielile de judecată.

(2) Partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

În cazul în care mai multe părți cad în pretenții, Curtea decide asupra repartizării cheltuielilor de judecată.

(3) Pentru motive excepționale sau în cazul în care părțile cad în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, Curtea poate să repartizeze cheltuielile de judecată sau poate decide ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată.

O parte, chiar dacă a avut câștig de cauză, poate fi obligată să ramburseze celeilalte părți acele cheltuieli de judecată apreciate de Curte ca fiind provocate în mod nejustificat sau șicanatoriu.

(4) Statele membre și instituțiile care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, cât și Autoritatea de supraveghere a AELS suportă, de asemenea, propriile cheltuieli de judecată atunci când intervin în litigiu.

Curtea poate hotărî ca un intervenient, altul decât cei menționați la paragrafele precedente, să suporte propriile cheltuieli de judecată.

(5) Partea care renunță la judecată este obligată la plata cheltuielilor de judecată, la cererea celeilalte părți, formulată în cadrul observațiilor sale privind renunțarea. Cu toate acestea, la cererea părții care renunță la judecată, cheltuielile de judecată se suportă de către cealaltă parte în cazul în care conduita acesteia justifică acest lucru.

În cazul unui acord al părților cu privire la cheltuielile de judecată, Curtea se pronunță potrivit acordului respectiv.

În absența unei cereri privitoare la cheltuielile de judecată, fiecare parte suportă propriile cheltuieli.

(6) Cheltuielile de judecată rămân la aprecierea Curții în cazul în care aceasta nu se pronunță asupra fondului cauzei.

Articolul 70

În litigiile dintre Comunități și agenții acestora, cheltuielile efectuate de către instituții rămân în sarcina acestora, fără a aduce atingere prevederilor articolului 69 alineatul (3) al doilea paragraf din prezentul regulament.

Articolul 71

Cheltuielile efectuate de către o parte în vederea executării silite sunt restituite de către cealaltă parte potrivit tarifului în vigoare în statul în care are loc executarea silită.

Articolul 72

Procedura în fața Curții este gratuită, sub rezerva următoarelor prevederi:

(a) în cazul în care Curtea a efectuat cheltuieli care ar fi putut fi evitate, aceasta poate, după ascultarea avocatului general, să oblige partea care le-a provocat la restituirea acestora;

(b) cheltuielile pentru orice activitate de copiere și traducere efectuată la cererea unei părți, apreciate de către grefier ca extraordinare, sunt restituite de către această parte în funcție de tariful prevăzut de articolul 16 alineatul (5) din prezentul regulament.

Articolul 73

Fără a aduce atingere prevederilor articolului precedent, sunt considerate cheltuieli recuperabile:

(a) sumele datorate martorilor și experților în temeiul articolului 51 din prezentul regulament;

(b) cheltuielile necesare efectuate de către părți în legătură cu procedura, în special cheltuielile de deplasare și de ședere și remunerarea unui agent, consilier sau avocat.

Articolul 74

(1) În cazul în care cheltuielile recuperabile sunt contestate, completul de judecată căruia i-a fost repartizată cauza se pronunță prin ordonanță, la cererea părții interesate, după ascultarea celeilalte părți și a avocatului general.

(2) Părțile pot solicita, în vederea executării, o copie a ordonanței, certificată pentru conformitate cu originalul.

Articolul 75

(1) Casieria Curții și debitorii acesteia efectuează plățile în euro.

(2) În cazul în care cheltuielile rambursabile au fost efectuate într-o altă monedă decât euro sau când actele care dau dreptul la indemnizație au fost efectuate într-o țară a cărei monedă nu este euro, schimbul valutar se realizează potrivit cursului de schimb de referință al Băncii Centrale Europene din ziua plății.

Capitolul 6

ASISTENȚA JUDICIARĂ GRATUITĂ

Articolul 76

(1) În cazul în care o parte se află în imposibilitate de a face față, în totalitate sau în parte, cheltuielilor de judecată, aceasta poate oricând solicita să beneficieze de asistență judiciară gratuită.

Cererea este însoțită de toate informațiile care demonstrează că solicitantul este în nevoie, în special de un certificat emis de autoritatea competentă care atestă lipsa mijloacelor materiale.

(2) În cazul în care cererea este formulată anterior acțiunii pe care solicitantul își propune să o inițieze, aceasta expune pe scurt obiectul acțiunii.

Această cerere nu implică asistarea de către avocat.

(3) Președintele desemnează judecătorul raportor. Curtea, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, repartizează cererea unui complet de judecată, care decide cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare gratuite sau respingerea acesteia. Completul de judecată verifică dacă acțiunea nu este în mod vădit nefondată.

Completul de judecată decide prin ordonanță. Ordonanța de respingere, totală sau parțială, a cererii de acordare a beneficiului asistenței juridice gratuite se motivează.

(4) Completul de judecată poate oricând, din oficiu sau la cerere, să revoce beneficiul asistenței judiciare gratuite în cazul în care împrejurările care au determinat admiterea cererii se schimbă pe parcursul judecății.

(5) În cazul admiterii cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare gratuite, casieria Curții avansează fondurile necesare efectuării cheltuielilor.

Cu ocazia pronunțării asupra cheltuielilor de judecată Curtea poate decide virarea sumelor avansate cu titlu de asistență judiciară către casieria Curții.

Aceste sume sunt recuperate prin grija grefierului de la partea care a fost obligată la plata acestora.

Capitolul 7

DESISTAREA

Articolul 77

În cazul în care, înainte de a se fi pronunțat Curtea, părțile ajung la un acord cu privire la soluționarea litigiului și informează Curtea că renunță la orice pretenție, președintele dispune radierea cauzei și se pronunță cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu prevederile articolului 69 alineatul (5), având în vedere, dacă este cazul, propunerile părților în acest sens.

Această prevedere nu se aplică acțiunilor menționate de articolele 230 și 232 din Tratatul CE, respectiv de articolele 146 și 148 din Tratatul CEEA.

Articolul 78

În cazul în care reclamantul informează în scris Curtea că înțelege să renunțe la judecată, președintele dispune radierea cauzei și se pronunță cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu articolul 69 alineatul (5).

Capitolul 8

COMUNICĂRILE

Articolul 79

(1) Comunicările prevăzute de prezentul regulament se efectuează prin grija grefierului la domiciliul ales al destinatarului, fie prin expedierea, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, a unei copii a actului care trebuie comunicat, fie prin înmânarea acestei copii contra unei dovezi de primire.

Copiile originalului care trebuie comunicat sunt întocmite și se certifică pentru conformitate cu originalul de către grefier, cu excepția cazului în care acestea au fost depuse de către părți în condițiile prevăzute de articolul 37 alineatul (1) din prezentul regulament.

(2) Atunci când, în conformitate cu articolul 38 alineatul (2) al doilea paragraf, destinatarul a consimțit să primească comunicările prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare, comunicarea oricărui act de procedură, cu excepția hotărârilor și a ordonanțelor Curții, poate fi efectuată prin transmiterea unei copii a înscrisului printr-un asemenea mijloc.

În cazul în care, din motive tehnice sau din cauza naturii sau volumului actului, o astfel de transmitere nu poate avea loc, actul se comunică, în absența alegerii domiciliului de către destinatar, la adresa acestuia din urmă potrivit modalităților prevăzute de alineatul (1). Destinatarul este înștiințat cu privire la aceasta prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare. În acest caz, se consideră că o scrisoare recomandată a fost înmânată destinatarului în a zecea zi de la data depunerii acestei trimiteri la oficiul poștal al locului unde Curtea își are sediul, cu excepția cazului în care s-a demonstrat prin confirmare de primire că scrisoarea a fost primită la o altă dată sau a cazului în care destinatarul informează grefierul, în termen de trei săptămâni de la data înștiințării, prin fax sau prin alt mijloc tehnic de comunicare, că actul care trebuie comunicat nu i-a parvenit.

Capitolul 9

TERMENELE

Articolul 80

(1) Termenele procedurale prevăzute de Tratatul privind Uniunea, Tratatul CE și Tratatul CEEA, de Statutul Curții și de prezentul regulament se calculează după cum urmează:

(a) în cazul termenelor pe zile, pe săptămâni, pe luni sau pe ani care încep să curgă de la momentul producerii unui eveniment sau al efectuării unui act, ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului nu intră în calculul acelui termen;

(b) un termen pe săptămâni, pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei care, în ultima săptămână, în ultima lună sau în ultimul an, are aceeași denumire sau aceeași cifră cu ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului de la care începe să curgă termenul. În cazul termenelor pe luni sau pe ani, dacă ziua corespunzătoare expirării termenului nu există în ultima lună, termenul expiră la sfârșitul ultimei zile a acestei luni;

(c) în cazul unui termen pe luni și pe zile, se socotesc, în primul rând, lunile întregi și apoi zilele;

(d) termenele includ zilele de sărbătoare legală, duminicile și sâmbetele;

(e) termenele nu se suspendă pe parcursul vacanțelor judecătorești.

(2) În cazul în care termenul expiră într-o sâmbătă, într-o duminică sau într-o zi de sărbătoare legală, acesta se prelungește până la sfârșitul zilei lucrătoare care urmează.

Lista zilelor de sărbătoare legală stabilită de Curte se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 81

(1) Atunci când un termen pentru introducerea unei acțiuni împotriva unui act al unei instituții începe să curgă de la data publicării actului, acest termen se calculează, în sensul articolului 80 alineatul (1) litera (a), de la sfârșitul celei de a paisprezecea zile de la data publicării actului în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Termenele procedurale se prelungesc pentru considerente de distanță, în mod invariabil, cu zece zile.

Articolul 82

Termenele fixate în temeiul prezentului regulament pot fi prelungite de autoritatea care le-a stabilit.

Președintele și președinții camerelor pot delega grefierului dreptul de semnătură pentru a stabili anumite termene asupra cărora au competența de a hotărî în temeiul prezentului regulament sau pentru a acorda prelungirea acestora.

Capitolul 10

SUSPENDAREA PROCEDURILOR

Articolul 82a

(1) Procedura poate fi suspendată:

(a) în cazurile prevăzute de articolul 54 al treilea paragraf din Statut, prin ordonanța Curții, adoptată după ascultarea avocatului general;

(b) în toate celelalte cazuri, prin decizia președintelui, adoptată după ascultarea avocatului general și, cu excepția procedurii întrebărilor preliminare prevăzute de articolul 103, a părților.

Procedura poate fi reluată prin ordonanță sau decizie, potrivit acelorași modalități.

Ordonanțele sau deciziile prevăzute de prezentul alineat se notifică părților.

(2) Suspendarea procedurii produce efecte la data indicată în ordonanța sau decizia de suspendare sau, în lipsa unei asemenea mențiuni, la data adoptării acestei ordonanțe sau decizii.

Pe durata suspendării, niciun termen procedural nu expiră cu privire la părți.

(3) Atunci când ordonanța sau decizia de suspendare nu stabilește durata acesteia, suspendarea încetează la data indicată în ordonanța sau în decizia de reluare a procedurii sau, în lipsa unei asemenea mențiuni, la data adoptării acestei ordonanțe sau decizii.

De la data reluării procedurii, termenele procedurale își reiau cursul de la început.

TITLUL III

PROCEDURILE SPECIALE

Capitolul 1

SUSPENDAREA ŞI ALTE MĂSURI PROVIZORII

Articolul 83

(1) Orice cerere de suspendare a executării unui act al unei instituții, în temeiul articolelor 242 din Tratatul CE și 157 din Tratatul CEEA, este admisibilă numai în cazul în care solicitantul a atacat acest act în cadrul unei acțiuni în fața Curții.

Orice cerere cu privire la una dintre celelalte măsuri provizorii prevăzute de articolele 243 din Tratatul CE și 158 din Tratatul CEEA este admisibilă numai în cazul în care provine de la o parte dintr-o cauză aflată pe rolul Curții și numai dacă are legătură cu această cauză.

(2) Cererile prevăzute de alineatul precedent indică obiectul litigiului, împrejurările care determină urgența, precum și motivele de fapt și de drept care justifică la prima vedere dispunerea măsurii provizorii solicitate.

(3) Cererea se face prin înscris separat și în condițiile prevăzute de articolele 37 și 38 din prezentul regulament.

Articolul 84

(1) Cererea se comunică celeilalte părți, căreia președintele îi stabilește un termen scurt pentru a formula observații scrise sau orale.

(2) Președintele apreciază dacă este cazul să dispună deschiderea cercetării judecătorești.

Președintele poate admite cererea chiar înaintea formulării observațiilor de către cealaltă parte. Această măsură poate fi ulterior modificată sau revocată, chiar din oficiu.

Articolul 85

Președintele se pronunță el însuși sau înaintează cererea Curții.

În caz de împiedicare sau de absență a președintelui, prevederile articolului 11 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

În cazul în care cererea este înaintată Curții, aceasta amână toate celelalte cauze și se pronunță după ascultarea avocatului general. Prevederile articolului 84 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 86

(1) Cererea se soluționează prin ordonanță motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac. Ordonanța se comunică de îndată părților.

(2) Executarea ordonanței poate fi condiționată de constituirea de către solicitant a unei cauțiuni, al cărei cuantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări.

(3) Ordonanța poate stabili o dată de la care măsura încetează să se aplice. În caz contrar, măsura își încetează efectele de la pronunțarea hotărârii prin care se finalizează judecata.

(4) Ordonanța are doar un caracter provizoriu și nu prejudecă fondul asupra căruia Curtea se pronunță în acțiunea principală.

Articolul 87

La cererea unei părți, ordonanța poate fi oricând modificată sau revocată ca urmare a unei schimbări a împrejurărilor.

Articolul 88

Respingerea cererii cu privire la o măsură provizorie nu împiedică partea care a introdus-o să depună o altă cerere întemeiată pe fapte noi.

Articolul 89

Prevederile prezentului capitol se aplică și cererilor de suspendare a executării silite a unei decizii a Curții sau a unui act al altei instituții, depuse în temeiul articolelor 244 și 256 din Tratatul CE și al articolelor 159 și 164 din Tratatul CEEA.

Ordonanța de admitere a cererii stabilește, dacă este cazul, data la care măsura provizorie își încetează efectele.

Articolul 90

(1) Cererea prevăzută la articolul 81 al treilea și al patrulea paragraf din Tratatul CEEA cuprinde:

(a) numele și domiciliul persoanelor, respectiv denumirea și sediul întreprinderilor supuse controlului;

(b) indicarea obiectului și scopului controlului.

(2) Președintele se pronunță prin ordonanță. Prevederile articolului 86 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

În caz de împiedicare sau de absență a președintelui, prevederile articolului 11 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

Capitolul 2

INCIDENTELE DE PROCEDURĂ

Articolul 91

(1) Cererea prin care se solicită Curții să se pronunțe asupra unei excepții sau asupra unui incident, fără a intra în dezbaterea fondului, se formulează prin înscris separat.

Cererea conține expunerea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază, concluziile și, în anexă, înscrisurile justificative.

(2) La primirea cererii, președintele stabilește un termen celeilalte părți pentru a-și formula în scris motivele și concluziile.

(3) În continuare, procedura de judecare a cererii este orală, în afară de cazul în care Curtea decide altfel.

(4) Curtea, după ascultarea avocatului general, se pronunță cu privire la cerere sau o unește cu fondul.

În cazul în care Curtea respinge cererea sau o unește cu fondul, președintele stabilește noi termene pentru continuarea judecății.

Articolul 92

(1) Atunci când Curtea este în mod vădit necompetentă pentru a judeca o cerere sau atunci când această cerere este în mod vădit inadmisibilă, Curtea poate, după ascultarea avocatului general, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

(2) Curtea poate oricând să se pronunțe, din oficiu, după ascultarea părților, asupra cauzelor de inadmisibilitate pentru motive de ordine publică sau să constate că acțiunea a rămas fără obiect și că nu mai este necesar să se pronunțe asupra fondului; decizia este luată în condițiile prevăzute de articolul 91 alineatele (3) și (4) din prezentul regulament.

Capitolul 3

INTERVENȚIA

Articolul 93

(1) Cererea de intervenție se depune în termen de șase săptămâni de la data publicării avizului prevăzut de articolul 16 alineatul (6).

Cererea de intervenție cuprinde:

(a) indicarea cauzei;

(b) indicarea părților în litigiu;

(c) numele și domiciliul intervenientului;

(d) indicarea domiciliului ales al intervenientului în localitatea unde Curtea își are sediul;

(e) concluziile în susținerea cărora intervenientul solicită să intervină;

(f) expunerea împrejurărilor care justifică dreptul de a interveni, atunci când cererea se întemeiază pe articolul 40 al doilea sau al treilea paragraf din Statut.

Intervenientul este reprezentat în conformitate cu prevederile articolului 19 din Statut.

Prevederile articolelor 37 și 38 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

(2) Cererea de intervenție se comunică părților.

Președintele se pronunță cu privire la cererea de intervenție după ce a acordat părților posibilitatea de a-și prezenta observațiile scrise sau orale.

Președintele se pronunță asupra cererii de intervenție prin ordonanță sau înaintează cererea Curții.

(3) În cazul în care președintele admite intervenția, intervenientului i se comunică toate actele de procedură comunicate părților. Cu toate acestea, președintele poate, la cererea unei părți, să excludă de la comunicare înscrisurile secrete sau confidențiale.

(4) Intervenientul ia procedura în starea în care se află în momentul intervenției sale.

(5) Președintele stabilește termenul în care intervenientul poate depune un memoriu în intervenție.

Memoriul în intervenție cuprinde:

(a) concluziile intervenientului privind susținerea sau respingerea, în tot sau în parte, a concluziilor uneia dintre părți;

(b) motivele și argumentele invocate de intervenient;

(c) probele propuse, dacă este cazul.

(6) După depunerea memoriului în intervenție, președintele stabilește, dacă este cazul, un termen în care părțile pot răspunde acestui memoriu.

(7) Se poate lua în considerare o cerere de intervenție depusă după expirarea termenului prevăzut de alineatul (1), dar înainte de a se dispune deschiderea procedurii orale prevăzute de articolul 44 alineatul (3). În acest caz, dacă președintele admite intervenția, intervenientul își poate prezenta observațiile pe parcursul procedurii orale, dacă aceasta are loc.

Capitolul 4

CAUZELE JUDECATE ÎN LIPSĂ ȘI OPOZIȚIA

Articolul 94

(1) În cazul în care pârâtul, chemat în judecată în conformitate cu procedura, nu răspunde cererii introductive cu respectarea termenului și a condițiilor de formă prevăzute în acest sens, reclamantul poate solicita Curții să judece cauza în lipsă.

Cererea de judecare a cauzei în lipsă se comunică pârâtului. Curtea poate decide deschiderea procedurii orale cu privire la această cerere.

(2) Înainte de pronunțarea hotărârii în cauza judecată în lipsă, Curtea, după ascultarea avocatului general, examinează admisibilitatea cererii introductive, verifică dacă formalitățile au fost legal îndeplinite și dacă concluziile reclamantului par fondate. Curtea poate dispune efectuarea de activități de cercetare judecătorească.

(3) Hotărârea pronunțată într-o cauză judecată în lipsă este executorie. Cu toate acestea, Curtea poate suspenda executarea acesteia până la soluționarea opoziției depuse în temeiul alineatului (4) de mai jos sau poate condiționa executarea de constituirea unei cauțiuni al cărei cuantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări; cauțiunea se restituie dacă nu se formulează opoziție sau dacă aceasta este respinsă.

(4) Hotărârea pronunțată într-o cauză judecată în lipsă poate fi atacată cu opoziție.

Opoziția se formulează în termen de o lună de la comunicarea hotărârii, cu respectarea condițiilor de formă prevăzute de articolele 37 și 38 din prezentul regulament.

(5) După comunicarea opoziției, președintele stabilește un termen celeilalte părți pentru a depune observații scrise.

Procedura se desfășoară în conformitate cu prevederile articolului 44 și următoarelor din prezentul regulament.

(6) Curtea se pronunță printr-o hotărâre care nu poate fi atacată cu opoziție.

Originalul acestei hotărâri se anexează originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă. Se face mențiune despre hotărârea dată în opoziție pe marginea originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă.

Capitolul 5

Articolul 95

(abrogat)

Articolul 96

(abrogat)

Capitolul 6

CĂILE EXTRAORDINARE DE ATAC

Secțiunea 1 – Terța opoziție

Articolul 97

(1) Prevederile articolelor 37 și 38 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător cererii de terță opoziție; în plus, această cerere trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

(a) indicarea hotărârii atacate;

(b) motivele pentru care hotărârea atacată aduce atingere drepturilor terțului oponent;

(c) motivele pentru care terțul oponent nu a putut participa la litigiul principal.

Cererea se formulează împotriva tuturor părților din litigiul principal.

În cazul în care hotărârea a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, cererea se depune în termen de două luni de la data publicării.

(2) Suspendarea executării hotărârii atacate se poate dispune la cererea terțului oponent. Prevederile titlului III capitolul 1 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

(3) Hotărârea atacată se modifică în măsura în care se admite terța opoziție.

Originalul hotărârii pronunțate în terța opoziție se anexează originalului hotărârii atacate. Se face mențiune despre hotărârea pronunțată în terța opoziție pe marginea originalului hotărârii atacate.

Secțiunea 2 – Revizuirea

Articolul 98

Cererea de revizuire se formulează în termen de cel mult trei luni de la data la care solicitantul a luat cunoștință de faptele pe care se întemeiază revizuirea.

Articolul 99

(1) Prevederile articolelor 37 și 38 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător cererii de revizuire; în plus, aceasta trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

(a) indicarea hotărârii atacate;

(b) punctele cu privire la care hotărârea este atacată;

(c) faptele pe care se întemeiază cererea;

(d) indicarea mijloacelor de probă care dovedesc existența faptelor care justifică revizuirea și respectarea termenului prevăzut la articolul precedent.

(2) Cererea de revizuire se formulează împotriva tuturor părților din hotărârea a cărei revizuire se solicită.

Articolul 100

(1) Fără a prejudeca fondul, Curtea, după ascultarea avocatului general și având în vedere observațiile scrise ale părților, se pronunță asupra admisibilității cererii prin hotărâre dată în camera de consiliu.

(2) În cazul în care Curtea declară cererea admisibilă, procedează la examinarea pe fond a cererii și se pronunță prin hotărâre, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

(3) Originalul hotărârii date în revizuire se anexează originalului hotărârii revizuite. Se face mențiune despre hotărârea dată în revizuire pe marginea originalului hotărârii revizuite.

Capitolul 7

CĂILE DE ATAC ÎMPOTRIVA DECIZIILOR COMITETULUI DE ARBITRAJ

Articolul 101

(1) Cererea prin care se introduce calea de atac prevăzută de articolul 18 al doilea paragraf din Tratatul CEEA cuprinde:

(a) numele și domiciliul petentului;

(b) calitatea semnatarului;

(c) indicarea deciziei comitetului de arbitraj atacate;

(d) indicarea părților;

(e) expunerea sumară a faptelor;

(f) motivele și concluziile petentului.

(2) Prevederile articolelor 37 alineatele (3) și (4) și 38 alineatele (2), (3) și (5) din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

La cerere se anexează copia certificată pentru conformitate cu originalul a deciziei atacate.

(3) La primirea cererii, grefierul Curții solicită grefei comitetului de arbitraj să transmită Curții dosarul cauzei.

(4) Procedura se desfășoară în conformitate cu articolele 39, 40, 55 și următoarele din prezentul regulament.

(5) Curtea se pronunță prin hotărâre. În cazul anulării deciziei atacate, Curtea, dacă apreciază că este necesar, retrimite cauza comitetului.

Capitolul 8

INTERPRETAREA HOTĂRÂRILOR

Articolul 102

(1) Cererea de interpretare este formulată în conformitate cu prevederile articolelor 37 și 38 din prezentul regulament. În plus, aceasta cuprinde următoarele mențiuni:

(a) indicarea hotărârii în cauză;

(b) textele a căror interpretare se solicită.

Cererea se formulează împotriva tuturor părților din hotărârea în cauză.

(2) Curtea se pronunță prin hotărâre după ce a acordat părților posibilitatea de a-și prezenta observațiile și după ascultarea avocatului general.

Originalul hotărârii în interpretare se anexează originalului hotărârii interpretate. Se face mențiune despre hotărârea în interpretare pe marginea originalului hotărârii interpretate.

Capitolul 9

PROCEDURA ÎNTREBĂRILOR PRELIMINARE ȘI ALTE PROCEDURI ÎN MATERIE DE INTERPRETARE

Articolul 103

(1) În cazul prevăzut de articolul 23 din Statut, procedura este reglementată de prevederile prezentului regulament, sub rezerva adaptărilor impuse de natura procedurii întrebărilor preliminare.

(2) Prevederile alineatului (1) se aplică întrebărilor preliminare formulate în temeiul Protocolului privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Convenției din 29 februarie 1968 privind recunoașterea reciprocă a societăților și persoanelor juridice și al Protocolului privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Convenției din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnate la Luxemburg la 3 iunie 1971, precum și procedurilor instituite prin articolul 4 din acest din urmă protocol.

Prevederile alineatului (1) se aplică, de asemenea, întrebărilor preliminare formulate în temeiul altor acorduri.

Articolul 104

(1) Deciziile instanțelor naționale prevăzute de articolul 103 se comunică statelor membre în versiunea originală, însoțite de o traducere în limba oficială a statului destinatar. Dacă este cazul, ținând cont de întinderea deciziei instanței naționale, această traducere este înlocuită de un rezumat al deciziei tradus în limba oficială a statului destinatar, care va sta la baza poziției adoptate de statul respectiv. Rezumatul include textul integral al întrebării sau întrebărilor formulate cu titlu preliminar. Acest rezumat conține în special, în măsura în care aceste elemente figurează în decizia instanței naționale, obiectul acțiunii principale, argumentele esențiale ale părților din acțiunea principală, o prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare, precum și jurisprudența și prevederile comunitare și naționale invocate.

În cazurile prevăzute de articolul 23 al treilea paragraf din Statut, deciziile instanțelor naționale se comunică statelor părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autorității de supraveghere a AELS în versiunea originală, însoțite de o traducere a deciziei sau, după caz, de un rezumat într-una dintre limbile menționate de articolul 29 alineatul (1), ce urmează a fi aleasă de către destinatar.

Atunci când un stat terț are dreptul de a participa la o procedură preliminară în conformitate cu articolul 23 al patrulea paragraf din Statut, decizia instanței naționale îi este comunicată în versiunea originală, însoțită de o traducere a deciziei sau, după caz, de un rezumat într-una dintre limbile menționate de articolul 29 alineatul (1), ce urmează a fi aleasă de statul terț în cauză.

(2) În ceea ce privește reprezentarea și înfățișarea părților din acțiunea principală, în cadrul procedurii întrebărilor preliminare, Curtea ia în considerare regulile de procedură aplicabile în fața instanțelor naționale care au sesizat-o.

(3) Atunci când o întrebare formulată cu titlu preliminar este identică cu o întrebare asupra căreia Curtea s-a pronunțat deja sau atunci când răspunsul la o astfel de întrebare poate fi în mod clar dedus din jurisprudență, Curtea, după ascultarea avocatului general, poate oricând să se pronunțe prin ordonanță motivată, în cuprinsul căreia se face trimitere la hotărârea anterioară sau la jurisprudența pertinentă.

Curtea poate, de asemenea, să se pronunțe prin ordonanță motivată, după informarea instanței de trimitere, după ascultarea eventualelor observații ale persoanelor interesate prevăzute de articolul 23 din Statut și după ascultarea avocatului general, atunci când răspunsul la întrebarea formulată cu titlu preliminar nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile.

(4) Fără a aduce atingere prevederilor alineatului (3), procedura în fața Curții, în cazul întrebărilor preliminare, presupune, de asemenea, o fază orală. Cu toate acestea, după depunerea memoriilor sau observațiilor prevăzute de articolul 23 din Statut, pe baza raportului judecătorului raportor, după informarea persoanelor interesate care, în conformitate cu prevederile citate anterior, au dreptul să depună astfel de memorii sau observații și dacă niciuna dintre acestea nu depune o cerere prin care să arate motivele pentru care solicită să fie ascultată, Curtea, după ascultarea avocatului general, poate să decidă altfel în această privință. Cererea se formulează în termen de trei săptămâni de la data comunicării către partea sau persoana interesată a memoriilor sau observațiilor scrise depuse. Acest termen poate fi prelungit de către președinte.

(5) Curtea poate, după ascultarea avocatului general, să solicite lămuriri din partea instanței naționale.

(6) Competența de a se pronunța asupra cheltuielilor de judecată ocazionate de procedura întrebărilor preliminare aparține instanței naționale.

În cazuri deosebite, Curtea poate acorda, cu titlu de asistență judiciară, un ajutor destinat să faciliteze reprezentarea sau înfățișarea unei părți.

Articolul 104a

La cererea instanței naționale, președintele poate, în mod excepțional, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, să dispună judecarea trimiterii preliminare potrivit unei proceduri accelerate, care derogă de la prevederile prezentului regulament, atunci când împrejurările invocate justifică urgența deosebită în pronunțarea asupra întrebării formulate cu titlu preliminar.

În acest caz, președintele stabilește fără întârziere data ședinței, care se comunică părților din acțiunea principală și celorlalte persoane interesate prevăzute de articolul 23 din Statut odată cu decizia de trimitere.

Într-un termen stabilit de președinte, care nu poate fi mai mic de 15 zile, părțile și celelalte persoane interesate menționate de paragraful precedent pot să depună memorii sau observații scrise. Președintele poate solicita părților și celorlalte persoane interesate să limiteze memoriile sau observațiile scrise la problemele de drept esențiale ridicate de întrebarea preliminară.

Eventualele memorii sau observații scrise se comunică înainte de ședință părților și celorlalte persoane interesate mai sus menționate.

Curtea se pronunță după ascultarea avocatului general.

Capitolul 10

PROCEDURILE SPECIALE PREVĂZUTE DE ARTICOLELE 103 – 105 DIN TRATATUL CEEA

Articolul 105

(1) În cazul prevăzut de articolul 103 al treilea paragraf din Tratatul CEEA, cererea se depune în patru copii certificate pentru conformitate cu originalul. Aceasta este comunicată Comisiei.

(2) Cererea este însoțită de proiectul de acord sau de convenție la care se referă, de observațiile trimise statului în cauză de către Comisie, precum și de orice alt înscris justificativ.

Comisia depune observațiile sale într-un termen de zece zile, care poate fi prelungit de către președinte, după ascultarea statului în cauză.

O copie certificată pentru conformitate cu originalul a observațiilor mai sus menționate se comunică statului respectiv.

(3) La primirea cererii, președintele desemnează judecătorul raportor. Primul avocat general decide repartizarea cauzei unui avocat general de îndată ce judecătorul raportor a fost desemnat.

(4) Decizia este luată în camera de consiliu, după ascultarea avocatului general.

La cerere, sunt ascultați agenții sau consilierii statului în cauză și ai Comisiei.

Articolul 106

(1) În cazurile prevăzute de articolele 104 ultimul paragraf și 105 ultimul paragraf din Tratatul CEEA, prevederile articolului 37 și următoarelor din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

(2) Cererea se comunică statului de care aparține persoana sau întreprinderea împotriva căreia este îndreptată cererea.

Capitolul 11

AVIZELE

Articolul 107

(1) În cazul în care cererea de emitere a unui aviz prealabil menționată de articolul 300 din Tratatul CE este formulată de Parlamentul European, aceasta este comunicată Consiliului, Comisiei și statelor membre. În cazul în care cererea este formulată de Consiliu, aceasta este comunicată Comisiei și Parlamentului European. În cazul în care cererea este formulată de Comisie, aceasta este comunicată Consiliului, Parlamentului European și statelor membre. În cazul în care cererea este formulată de unul dintre statele membre, aceasta este comunicată Consiliului, Comisiei, Parlamentului European și celorlalte state membre.

Președintele stabilește un termen pentru ca instituțiile și statele membre cărora le este comunicată cererea să își prezinte observațiile scrise.

(2) Avizul poate privi atât compatibilitatea acordului preconizat cu prevederile Tratatului CE, cât și competența Comunității sau a uneia dintre instituțiile sale de a încheia acest acord.

Articolul 108

(1) La primirea cererii de emitere a unui aviz prealabil prevăzute de articolul precedent, președintele desemnează judecătorul raportor.

(2) Curtea emite un aviz motivat în camera de consiliu, după ascultarea avocaților generali.

(3) Avizul semnat de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier este comunicat Consiliului, Comisiei, Parlamentului European și statelor membre.

Articolul 109

(abrogat)

Capitolul 12

CERERILE ÎN INTERPRETARE PREVĂZUTE DE ARTICOLUL 68 DIN TRATATUL CE

Articolul 109a

(1) Cererea de pronunțare asupra unei chestiuni în interpretare prevăzute de articolul 68 alineatul (3) din Tratatul CE este comunicată Comisiei și statelor membre, în cazul în care cererea este formulată de Consiliu, Consiliului și statelor membre, în cazul în care cererea este depusă de Comisie, și Consiliului, Comisiei, precum și celorlalte state membre, în cazul în care cererea este depusă de un stat membru.

Președintele stabilește un termen pentru ca instituțiile și statele membre cărora le este comunicată cererea să își prezinte observațiile scrise.

(2) La primirea cererii prevăzute la alineatul precedent, președintele desemnează judecătorul raportor. Primul avocat general repartizează, fără întârziere, cererea unui avocat general.

(3) Curtea se pronunță asupra cererii prin hotărâre, după prezentarea concluziilor avocatului general.

Procedura cu privire la cerere presupune o fază orală, la solicitarea unui stat membru sau a uneia dintre instituțiile prevăzute la alineatul (1).

Capitolul 13

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR MENȚIONATE DE ARTICOLUL 35 DIN TRATATUL PRIVIND UNIUNEA

Articolul 109b

(1) În cazul unor diferende între statele membre, prevăzute de articolul 35 alineatul (7) din Tratatul privind Uniunea, Curtea este sesizată printr-o cerere a unei părți implicate în diferend. Cererea este comunicată celorlalte state membre, precum și Comisiei.

În cazul diferendelor dintre statele membre și Comisie, prevăzute de articolul 35 alineatul (7) din Tratatul privind Uniunea, Curtea este sesizată printr-o cerere a unei părți implicate în diferend. Cererea este comunicată celorlalte state membre, Consiliului și Comisiei în cazul în care este introdusă de un stat membru. Cererea este comunicată statelor membre și Consiliului în cazul în care este introdusă de Comisie.

Președintele stabilește un termen pentru ca instituțiile și statele membre cărora le este comunicată cererea să își prezinte observațiile scrise.

(2) La primirea cererii prevăzute la alineatul precedent, președintele desemnează judecătorul raportor. Primul avocat general repartizează, fără întârziere, cererea unui avocat general.

(3) Curtea se pronunță asupra diferendului prin hotărâre, după prezentarea concluziilor avocatului general.

Procedura cu privire la cerere presupune o fază orală, la solicitarea unui stat membru sau a uneia dintre instituțiile prevăzute de alineatul (1).

(4) Aceeași procedură se aplică atunci când un acord încheiat între statele membre conferă Curții competența de a se pronunța asupra unui diferend între statele membre sau între statele membre și o instituție.

TITLUL IV

RECURSURILE ÎMPOTRIVA DECIZIILOR TRIBUNALULUI DE PRIMĂ INSTANȚĂ

Articolul 110

În cazul recursului declarat împotriva deciziilor Tribunalului, prevăzut la articolele 56 și 57 din Statut, limba de procedură este aceea în care este redactată decizia Tribunalului de Primă Instanță care face obiectul recursului, fără a aduce atingere articolului 29 alineatul (2) literele (b) și (c) și alineatului (3) al patrulea paragraf din prezentul regulament.

Articolul 111

(1) Recursul se declară prin depunerea unei cereri la grefa Curții sau a Tribunalului.

(2) Grefa Tribunalului transmite, fără întârziere, dosarul din prima instanță și, după caz, recursul, grefei Curții.

Articolul 112

(1) Cererea de recurs cuprinde:

(a) numele și domiciliul părții care formulează recursul, denumită recurent;

(b) indicarea celorlalte părți din procedura în fața Tribunalului;

(c) motivele și argumentele de drept invocate;

(d) concluziile recurentului.

Articolul 37 și articolul 38 alineatele (2) și (3) din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător recursului.

(2) Decizia Tribunalului care face obiectul recursului se anexează cererii de recurs. Se face mențiune cu privire la data la care decizia atacată a fost comunicată recurentului.

(3) În cazul în care recursul nu este formulat cu respectarea articolului 38 alineatul (3) sau a alineatului (2) din prezentul articol, se aplică în mod corespunzător articolul 38 alineatul (7) din prezentul regulament.

Articolul 113

(1) Pe calea recursului se poate cere:

— anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului;

— admiterea, în tot sau în parte, a concluziilor formulate în primă instanță, fără a putea fi primite cereri noi.

(2) Recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecății Tribunalului.

Articolul 114

Cererea de recurs se comunică tuturor părților din litigiul dedus judecății Tribunalului. Articolul 39 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

Articolul 115

(1) Orice parte din litigiul dedus judecății Tribunalului poate depune un memoriu în răspuns în termen de două luni de la comunicarea cererii de recurs. Termenul de depunere a memoriului în răspuns nu se poate prelungi.

(2) Memoriul în răspuns cuprinde:

(a) numele și domiciliul părții care l-a depus;

(b) data la care i-a fost comunicată cererea de recurs;

(c) motivele și argumentele de drept invocate;

(d) concluziile.

Articolul 37 și articolul 38 alineatele (2) și (3) din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

Articolul 116

(1) Prin memoriul în răspuns se poate cere:

— respingerea în tot sau în parte a recursului sau anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului,

— admiterea, în tot sau în parte, a concluziilor formulate în primă instanță, fără a putea fi primite cereri noi.

(2) Memoriul în răspuns nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecății Tribunalului.

Articolul 117

(1) Recursul și memoriul în răspuns pot fi completate cu un memoriu în replică și cu un memoriu în duplică atunci când președintele, ca urmare a unei cereri depuse în acest sens de către recurent în termen de șapte zile de la comunicarea memoriului în răspuns, consideră necesară completarea și încuviințează expres depunerea unui memoriu în replică pentru a da posibilitatea recurentului să își apere punctul de vedere sau pentru a pregăti decizia asupra recursului. Președintele stabilește data la care se depune memoriul în replică și, cu ocazia comunicării acestui memoriu, data la care se depune memoriul în duplică.

(2) Atunci când concluziile memoriului în răspuns au ca obiect anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului pentru un motiv care nu a fost invocat în cererea de recurs, recurentul sau orice altă parte poate depune un memoriu în replică al cărui obiect este limitat la acest motiv, în termen de două luni de la comunicarea memoriului în răspuns în cauză. Alineatul (1) se aplică oricărui memoriu suplimentar depus ca urmare a acestei replici.

Articolul 118

Sub rezerva prevederilor care urmează, articolul 42 alineatul (2) și articolele 43, 44, 55–90, 93, 95–100 și 102 din prezentul regulament se aplică procedurii în fața Curții care are ca obiect un recurs împotriva unei decizii a Tribunalului.

Articolul 119

Atunci când recursul este, în tot sau în parte, în mod vădit inadmisibil sau în mod vădit nefondat, Curtea poate oricând, pe baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, să respingă recursul, în tot sau în parte, prin ordonanță motivată.

Articolul 120

După depunerea memoriilor prevăzute de articolul 115 alineatul (1) și, dacă este cazul, de articolul 117 alineatele (1) și (2) din prezentul regulament, Curtea poate decide, pe baza raportului judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general și a părților, să se pronunțe asupra recursului fără parcurgerea fazei orale a procedurii, cu excepția cazului în care una dintre părți depune o cerere prin care arată motivele pentru care solicită să fie ascultată. Această cerere se depune în termen de trei săptămâni de la comunicarea către parte a terminării procedurii scrise. Acest termen poate fi prelungit de către președinte.

Articolul 121

Raportul prevăzut de articolul 44 alineatul (2) este prezentat Curții după depunerea memoriilor prevăzute de articolul 115 alineatul (1) și, dacă este cazul, de articolul 117 alineatele (1) și (2). Atunci când nu se depun astfel de memorii, aceeași procedură se aplică la expirarea termenului prevăzut pentru depunerea lor.

Articolul 122

Atunci când recursul nu este fondat sau când recursul este fondat iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

În litigiile dintre Comunități și agenții acestora:

— articolul 70 din prezentul regulament nu se aplică decât recursurilor declarate de instituții;

— prin derogare de la articolul 69 alineatul (2) din prezentul regulament, Curtea poate dispune ca, în recursurile declarate de funcționari sau de alți agenți ai unei instituții, cheltuielile de judecată să fie repartizate între părți, în măsura impusă de echitate.

În caz de retragere a recursului, articolul 69 alineatul (5) se aplică în mod corespunzător.

Atunci când un recurs declarat de un stat membru sau de o instituție care nu au intervenit în litigiul dedus judecății Tribunalului este fondat, Curtea poate să repartizeze cheltuielile de judecată între părți sau poate decide ca recurentul care a avut câștig de cauză să ramburseze unei părți care cade în pretenții cheltuielile ocazionate de recurs.

Articolul 123

Cererea de intervenție formulată în cadrul unui recurs aflat pe rolul Curții trebuie depusă în termen de o lună de la data publicării avizului prevăzut de articolul 16 alineatul (6).

TITLUL V

PROCEDURILE PREVĂZUTE DE ACORDUL PRIVIND SEE

Articolul 123a

(1) În cazul prevăzut de articolul 111 alineatul (3) din Acordul privind SEE [1], Curtea este sesizată printr-o cerere introdusă de părțile contractante aflate în litigiu. Cererea se comunică celorlalte părți contractante, Comisiei, Autorității de Supraveghere a AELS și, dacă este cazul, celorlalte persoane interesate cărora li s-ar notifica o trimitere preliminară care ridică aceeași chestiune în interpretarea legislației comunitare.

Președintele stabilește un termen pentru ca părțile contractante și celelalte persoane interesate cărora le este comunicată cererea să își prezinte observațiile scrise.

Cererea este redactată într-una dintre limbile menționate de articolul 29 alineatul (1). Prevederile alineatelor (3)–(5) din prezentul articol se aplică în mod corespunzător. Prevederile articolului 104 alineatul (1) se aplică *mutatis mutandis*.

[1] JO L 1, 3.1.1994, p. 27.

(2) La primirea cererii prevăzute de alineatul precedent, președintele desemnează judecătorul raportor. Primul avocat general repartizează, fără întârziere, cererea unui avocat general.

Curtea se pronunță asupra cererii prin decizie motivată dată în camera de consiliu, după ascultarea avocatului general.

(3) Decizia Curții, semnată de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier, se comunică părților contractante și celorlalte persoane interesate prevăzute de alineatul (1).

Articolul 123b

În cazul prevăzut de articolul 1 din Protocolul 34 la Acordul privind SEE, cererea instanței naționale se comunică părților în cauză, părților contractante, Comisiei, Autorității de supraveghere a AELS și, dacă este cazul, celorlalte persoane interesate cărora li s-ar notifica o trimitere preliminară care ridică aceeași chestiune în interpretarea legislației comunitare.

În cazul în care cererea nu este depusă într-una dintre limbile menționate de articolul 29 alineatul (1), aceasta este însoțită de o traducere într-una dintre aceste limbi.

În termen de două luni de la comunicare, părțile, părțile contractante și alte persoane interesate prevăzute de primul paragraf au dreptul de a depune memorii sau observații scrise.

Procedura este reglementată de prevederile prezentului regulament, sub rezerva adaptărilor impuse de natura cererii.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 124

(1) Președintele pune în vedere persoanelor chemate să depună jurământ în fața Curții în calitate de martori sau experți să spună adevărul sau să își îndeplinească sarcina potrivit conștiinței și cu deplină imparțialitate și le atrage atenția asupra consecințelor penale prevăzute de legislația națională în caz de încălcare a acestei obligații.

(2) Martorii depun jurământ în conformitate cu articolul 47 alineatul (5) primul paragraf sau în forma prevăzută de legislația lor națională.

În cazul în care legislația națională a martorilor prevede posibilitatea de a face, în materie de procedură judiciară, în plus față de jurământ, în locul acestuia sau alături de acesta, o declarație echivalentă jurământului, martorii pot face această declarație în condițiile și în forma prevăzute de legislația lor națională.

În cazul în care legislația națională nu prevede nici posibilitatea de a depune jurământ, nici de a face o astfel de declarație, se aplică procedura prevăzută de alineatul (1).

(3) Prin analogie, prevederile alineatului (2) se aplică experților, trimiterea la articolul 47 alineatul (5) primul paragraf fiind înlocuită în acest caz cu trimiterea la articolul 49 alineatul (6) primul paragraf din prezentul Regulament de procedură.

Articolul 125

Sub rezerva aplicării articolelor 223 din Tratatul CE și 139 din Tratatul CEEA, Curtea, după consultarea guvernelor interesate, adoptă, în ceea ce o privește, un regulament adițional de stabilire a normelor privind:

(a) comisiile rogatorii;

(b) cererile de asistență judiciară gratuită;

(c) denunțarea de către Curte a oricărei încălcări a jurământului de către martori și experți în conformitate cu articolul 30 din Statut.

Articolul 125a

Curtea poate emite instrucțiuni practice cu privire, în special, la pregătirea și la desfășurarea ședințelor în fața acesteia și la depunerea de memorii sau de observații scrise.

Articolul 126

Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene adoptat la 4 decembrie 1974 (JO L 350, 28.12.1974, p. 1), astfel cum a fost modificat ultima dată la 15 mai 1991.

Articolul 127

Prezentul regulament, autentic în limbile prevăzute de articolul 29 alineatul (1) din acest regulament, se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni de la data publicării sale.

ANEXĂ

DECIZIE CU PRIVIRE LA ZILELE DE SĂRBĂTOARE LEGALĂ

CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere articolul 80 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, care împuternicește Curtea să stabilească lista zilelor de sărbătoare legală,

DECIDE:

Articolul 1

Lista zilelor de sărbătoare legală în sensul articolului 80 alineatul (2) din Regulamentul de procedură se stabilește după cum urmează:

— ziua de Anul Nou;

— lunea de Paști;

— 1 mai;

— Înălțarea;

— lunea de Rusalii;

— 23 iunie;

— 15 august;

— 1 noiembrie;

— 25 decembrie;

— 26 decembrie.

Zilele de sărbătoare legală menționate de primul paragraf sunt cele respectate la locul sediului Curții de Justiție.

Articolul 2

Prevederile articolului 80 alineatul (2) din Regulamentul de procedură se referă exclusiv la zilele de sărbătoare legală menționate de articolul 1 din prezenta decizie.

Articolul 3

Prezenta decizie, care se anexează Regulamentului de procedură, intră în vigoare la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

REGULAMENT ADIȚIONAL ([1])

Cuprins

Capitolul I — Comisiile rogatorii (art. 1-3) 57

Capitolul II — Asistența judiciară gratuită (art. 4 și 5) 58

Capitolul III — Denunțarea încălcării jurământului de către martori și experți (art. 6 și 7) 58

Dispoziții finale (art. 8 și 9) 58

Anexa I — Lista prevăzută de articolul 2 primul paragraf

Anexa II — Lista prevăzută de articolul 4 al doilea paragraf

Anexa III — Lista prevăzută de articolul 6

CAPITOLUL I

Comisiile rogatorii

Articolul 1

Efectuarea comisiei rogatorii se dispune prin ordonanță; aceasta cuprinde numele, prenumele, calitatea și adresa martorilor sau a experților, indică faptele cu privire la care vor fi ascultați martorii sau experții, desemnează părțile, agenții, avocații sau consilierii acestora, precum și domiciliul ales al acestora și expune pe scurt obiectul litigiului.

Grefierul comunică ordonanța părților.

Articolul 2

Grefierul trimite ordonanța autorității competente, menționate de anexa I, aparținând statului membru pe teritoriul căruia trebuie audiați martorii sau experții. Dacă este cazul, grefierul anexează la ordonanță o traducere în limba sau limbile oficiale ale statului membru destinatar.

Autoritatea desemnată în temeiul primului paragraf transmite ordonanța autorității judiciare competente potrivit dreptului intern.

Autoritatea judiciară competentă aduce la îndeplinire comisia rogatorie în conformitate cu prevederile dreptului său intern. După aducerea la îndeplinire, autoritatea judiciară competentă transmite autorității desemnate în temeiul primului paragraf ordonanța privind comisia rogatorie, înscrisurile rezultate din efectuarea acesteia și un borderou al cheltuielilor. Aceste înscrisuri se transmit grefierului Curții.

Grefierul asigură efectuarea traducerii înscrisurilor în limba de procedură.

Articolul 3

Cheltuielile ocazionate de comisia rogatorie sunt în sarcina Curții, cu excepția situației în care aceasta dispune, dacă este cazul, să fie suportate de către părți.

([1]) Adoptat la Luxemburg, la 4 decembrie 1974 (JO L 350, 28.12.1974, p. 29), cu modificările din 11 martie 1997 (JO L 103, 19.4.1997, p. 4) și din 21 februarie 2006 (JO L 72, 11.3.2006, p. 1).

CAPITOLUL II

Asistența judiciară gratuită

Articolul 4

Prin ordonanța de admitere a cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare gratuite, Curtea dispune desemnarea unui avocat pentru asistarea persoanei în cauză.

Dacă persoana în cauză nu propune ea însăși un avocat sau dacă propunerea făcută de aceasta nu este încuviințată de către Curte, grefierul transmite o copie a ordonanței, certificată pentru conformitate cu originalul, și o copie a cererii de acordare a asistenței judiciare către autoritatea competentă din statul respectiv, menționată de anexa II.

Pe baza propunerilor transmise de această autoritate, Curtea procedează la desemnarea din oficiu a avocatului însărcinat să asiste persoana în cauză.

Articolul 5

Curtea avansează fondurile necesare efectuării cheltuielilor.

Curtea se pronunță asupra cheltuielilor și onorariilor avocatului; la cerere, președintele poate să dispună plata unui avans către acesta.

CAPITOLUL III

Denunțarea încălcării jurământului săvârșite de către martori și experți

Articolul 6

Curtea, după ascultarea avocatului general, poate decide să denunțe autorității competente menționate de anexa III, aparținând statului membru ale cărui instanțe sunt competente să sancționeze din punct de vedere penal mărturia mincinoasă comisă sub jurământ în fața Curții de către un martor sau expert, luând în considerare prevederile articolului 124 din Regulamentul de procedură.

Articolul 7

Decizia Curții se transmite prin grija grefierului. Aceasta descrie faptele și împrejurările pe care se întemeiază denunțul.

Dispoziții finale

Articolul 8

Prezentul Regulament adițional înlocuiește Regulamentul adițional din 9 martie 1962 (JO 34, 5.5.1962, p. 1113/62).

Articolul 9

Prezentul regulament, autentic în limbile prevăzute de articolul 29 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta intră în vigoare la data publicării sale.

(Anexele au fost modificate ca urmare a extinderii)